Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Газета 1918 йил 21 июндан чиқа бошлаган

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

№ 60 (20.028) • 1988 йил 13 март, якшанба • Баҳоси 3 тийин.

ЭРТАГА ТОШКЕНТДА ЎЗБЕКИСТОН ССР АГРОСАНОАТ КОМПЛЕКСИ ХОДИМЛАРИНИНГ КЕНГАШИ ОЧИЛАДИ

«Совет Ўзбекистони» газетаси редакцияси ва агросаноат ходимлари касаба союзи республика комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг бир группа илғорлари иштирокида ўтказган «Давра суҳбати»ни учинчи саҳифада ўқийсиз.

М. С. ГОРБАЧЕВ Америка сенаторлари ва олимлари билан учрашди

М. С. Горбачев 11 март куни Кремлда Америка сенаторлари А. Крэнстон, С. Нанн, У. Симпсон, К. Левин, У. Коэн, Д. Кларкни; олимлардан Д. Гамбург, С. Дрелл, Ч. Таунс, Д. Райс, Р. Легволд, Д. Арсениянни қабул қилди.

М. С. Горбачев уларнинг Москвага келишини ва совет ҳамкасблари билан суҳбатларини Совет—Америка мулоқотини ривожлантиришга қўшилган салмоқли ҳисса, деб баҳолади. Шахсий алоқалар Совет—Америка мулоқотида жуда муҳим роль ўйнади ва ҳамон шундай роль ўйнамоқда. М. С. Горбачев президент Р. Рейган билан, давлат секретари Ж. Шульц, Американинг бошқа арбоблари билан яқинда бўлиб ўтган учрашувларига юксак баҳо бераётганлигини таъкидлади. Бунинг натижасида орттирилган сиёсий самара иккала мамлакат ўртасидаги муносабатларни яхшилаш ишида давомийликка умид боғлаш имконини беради. Бу — давр талабидир. Бутун дунёдагилар шуни истайдилар. Зотан амалий ўзаро муносабатларнинг, манфаатлар мутаносиблигининг мустаҳкам йўлига чиқиб олиш иложини топиш, ҳозирги мураккаб дунёда биргаликда яшашни ҳамда ўзининг ва бошқа барчанинг манфаатини кўзлаб ҳамкорлик қилишни ўрганиб олиш — икки буюк халқнинг бурчидир.

М. С. Горбачев маданий ҳамда ахборот алоқалари соҳасида, иккала мамлакат савдо-саноат аҳли, олимлари, жамоатчилиги ўртасидаги мулоқотларда силжиш кўзга ташланиб қолганлигини қайд этиб ўтди. АҚШ конгресси билан СССР Олий Совети ўртасида ҳамкорлик йўлга қўйилмоқда. Мана шуларнинг ҳаммаси зўр мазмун касб этиб бормоқда.

Хавфсизлик, қурол-яроғларни камайтириш, халқаро барқарорлик, ишончни таъминлаш масалалари суҳбатда асосий ўрин олди.

Суҳбатдошлар ўртача ва камроқ олислик ракеталари хусусидаги Шартнома ратификация қилинади, деб ишонч билдирдилар. Шу муносабат билан стратегик ядро қуроллари ва оддий қурол-яроғлар тўғрисидаги масала диққат марказига ўтмоқда.

Бизнинг куч-ғайратларимиз, деб таъкидлади М. С. Горбачев, стратегик ҳужум қуролларига доир яхши, ишончли шартномага эришишга қаратилгандир. Ёмон шартнома бизда ҳам, сизларда ҳам ўтмайди. У Ж. Шульцнинг яқинда қилган визити вақтида шу мақсадда киритилган таклифларни эслатиб ўтди. Сенатор Коэн киритган таклифларни кўриб чиқиш эҳтимолдан ҳоли эмаслигини айтди. Стратегик ҳужум қуроллари хусусидаги шартномани АҚШ президентининг Москвага келишигача тайёрлаб қўйиш мумкинлигига қатъий ишонч билдирди. Аммо кейинги ҳафталарда Женевадаги ишларнинг бориши безовта қилмай қола олмайди. Яқинда берилган баъзи расмий баёнотлар эса яна қўшимча мавҳумлик элементларини киритди.

М. С. Горбачев сенатор Левиннинг саволига жавоб қайтара туриб, Совет Иттифоқи стратегик ҳужум қуролларини камайтиришни ракетадан мудофаа воситаларини чеклаш тўғрисида 1972 йилги Шартномага риоя этилиши билан бевосита боғлаш ҳақидаги ўз позициясига содиқ эканлигини таъкидлади. Уни бузиш битимнинг ҳамма механизмини ишдан чиқаради. Қуролланиш пойгасининг қутирган оти космосга чиқиб кетишига имкон берилган тақдирда биз уни ҳеч қачон жиловлай олмаймиз. Бошқа жиҳатлар ҳам борки, агар улар юзасидан аҳдлашиб олинмас экан, стратегик ҳужум қуроллари тўғрисидаги шартнома даргумон бўлиб қолади. Аввало, бу денгиз базаларидаги қанотли ракеталар муаммосига тааллуқлидир. Зеро, бир қурол турини контрол қилмасдан туриб ва ҳатто уни кўпайтириб бошқа бир қурол турини камайтириш мумкин эмас.

Оддий қурол-яроғларни қисқартириш проблемасининг мураккаблигини ҳамма эътироф этган. Сенатор Крэнстоннинг СССРдагилар қурол-яроғларнинг етарлилиги принципини қандай тушунадилар, деган саволига ана шу асосда жавоблар берилди. Ҳарбий доктринанинг фақат мудофаа характерида эканлигини, тенглик ва баббаравар хавфсизликни, ҳарбий фаолият характерини, қуролли кучлар структурасини, уларнинг жойлаштирилишини ўзгартиришни, қурол-яроғлар ва қуролли кучларни, албатта, камайтиришни, қатъий контролни шу жумлага киритамиз, деб жавоб қайтарди М. С. Горбачев. Бунда муаммолар ниҳоятда кўп бўлиб, улар ғоят мураккабдир. Сенаторлардан Нанн ва Левин бир қанча конкрет таклифларни айтдиларки, улар ҳам музокараларнинг мавзуси ёки дастлабки ечимларга асос қилиб олиниши мумкин бўлур эди. М. С. Горбачев мана шу барча муаммоларни таҳлил этишга олимларни астойдил жалб этиш керак, деган фикрни ҳам билдирди. Бунда ҳамма нарсани жуда пухта ишлаб чиқиш ва ниҳоятда билимдонлик зарур.

Энг муҳими эса, ниҳоят музокараларнинг ўзига киришиш, бир неча марта гапириб ўтилганидек, бор бисотни столга қўйиб, ҳамма нарсани аниқлаб олиш ва барча бандлар, шу жумладан номутаносибликлар хусусида «савдолашишни» бошлаш зарур. Бошқа ҳамма нарсада бўлгани каби бунда ҳам изчиллик ва рўй-ростлик билан иш тутиш керак. Булар эса бир томонлама ёндашувга, асосий эътибор бирон нарсада шерикнинг устунлигига қаратилишига ҳамда қурол-яроғларнинг бошқа турларида ўзининг устунлигини унутиб қўйишига барҳам беради.

Шу муносабат билан М. С. Горбачев НАТОнинг яқинда Брюсселда олий даражада ўтказилган сессияси олға силжиш имконини бермаганлигини таъкидлади. Сессияда реал сиёсат жуда оз бўлди. Кўпроқ идеология ва пропаганда билан, яна НАТОнинг бирлигини намойиш этиш билан шуғулландилар. Йўл-йўлакай шуни айтиш керакки, биз иттифоқларни бузишга қаршимиз. Бу нарса шубҳа-гумонни келтириб чиқарган ва қуролсизланиш ишига тўсқинлик қилган бўлур эди.

Ҳатто шундай таассурот пайдо бўлмоқдаки, НАТО аъзолари ўртасида баъзи кимсалар музокаралардан чўчишмоқда, музокараларсиз эса иш юришмайди. Ҳам Совет-Америка, ҳам Совет-Ғарбий Европа муносабатларининг бутун характерини фақат музокаралар орқали биргаликдаги куч-ғайратлар билан яхшилик сари ўзгартириш мумкин. Европанинг манфаатларини ҳеч ким: СССР ҳам, Қўшма Штатлар ҳам эътибордан четда қолдира олмайди. Бунда биз ҳаммамиз муштарак тақдир билан боғланганмиз.

Сенатор Симпсон маҳаллий можаролар, аввало Марказий Америкадаги можаро тўғрисидаги масалани ўртага қўйди. Совет Иттифоқининг ушбу масаладаги сиёсати хусусида АҚШда нотўғри тасаввур устун эканлиги яна маълум бўлди.

М. С. Горбачев бунда СССРнинг ҳеч қандай алоҳида манфаати — Никарагуада қандайдир ҳарбий базалар барпо этиш ёки ўзининг Никарагуа билан муносабатларидан бирон-бир мамлакатга қарши фойдаланишга уриниш режалари мутлақо йўқ эканлигини такрорлади. Аммо биз Никарагуа халқининг мустақил ривожланиш ҳуқуқи учун олиб бораётган кураши билан birдаммиз. Американдек «ўта буюк давлат»га кичик бир Никарагуа қандай хавф солиши мумкинлигини биз сира тушуна олмаяпмиз. Мана шу маҳаллий можаро Гватемала битими доирасида, Контадора группаси, Лотинамерикаликларнинг ўзлари сарфлайдиган куч-ғайратлар билан ҳал этилиши тарафдоримиз. Бу ҳақда Президент Рейганга Вашингтонда айтилган эди. Ўшанда айтган таклифларимиз ҳам ўз кучини сақлаб қолмоқда.

Маҳаллий можароларга жалб этилган давлатларнинг ички ишларига аралашмасдан шу можароларни сиёсий йўл билан бартараф этиш мақсадида Қўшма Штатларни ҳамда бошқа давлатларни ҳамкорликка таклиф этиш учун биз амалий қадамларни қўйганмиз. Шу маънода Афғонистон муаммоси — айни шу руҳда иш кўришга бўлган ҳақиқатан ҳам жиддий истакни синовдан ўтказадиган воситадир. Ваҳолонки, АҚШ билан ҳамжиҳатликка эришилгандан кейин биз Афғонистон билан Покистон ўртасида Кордовес воситачилигидаги музокаралар жараёнига мушкуллаштирувчи жиҳатларни киритиш йўлидаги уринишларни кўриб турибмиз.

Ж. Шульцнинг Москвага қилган визити вақтида Яқин Шарқ можаросини бартараф этиш хусусидаги масалада ҳам амалий ёндашаётганлигимизни намоён этдик, халқаро конференция чақириш борасида биргаликдаги куч-ғайратларни давом эттиришга умид боғлаяпмиз.

Д. Гамбург М. С. Горбачевнинг жаҳон сиёсатида олимлар ролини оширишга тааллуқли ғоясини эслатиб ўтди. М. С. Горбачев олимларнинг биргаликда ишлашини ташкил қилишни ва сиёсий раҳбариятга чиқишларини қандай тасаввур этаётганлиги хусусида бир қанча фикр-мулоҳазаларни билдирди. Бизнинг давримизда, деб таъкидлади у, зиёлиларнинг потенциалидан фойдаланмай туриб, жиддий сиёсат юритиш мумкин эмас. Бусиз сиёсат ҳозир ниҳоятда муҳим бўлган инсон омилидан маҳрум бўлиб қолади. Айни шу боисдан совет раҳбарияти илмий ва санъаткор зиёлиларнинг вакиллари билан чуқурлашиб бораётган мулоқотни ғоят қадрламоқда.

М. С. Горбачев шу ерда ҳозир бўлганларнинг ҳам, умуман Қўшма Штатлардаги масъулиятли доираларнинг ҳам Совет Иттифоқида бўлаётган ўзгаришларни ўрганишга жиддий ёндашаётганликларига баҳо берди. Тушуниладиган бўлиш ва тўғри тушунишни сиёсатга, давлатлар ўртасидаги муомала соҳасига татбиқ этиш — халқаро муносабатларни ўзгартиришнинг ғоят муҳим омилидир.

СССРдаги қайта қуриш ҳеч кимга таҳдид қилаётгани йўқ. Чунки бу барқарорлик ва иқтисодий юксалишгагина олиб бориб қолмай, шу билан бирга совет жамиятида инсонпарварлик принципларини мустаҳкам қарор ҳам топтиради. Совет Иттифоқи каби мамлакатдаги ўзгартишлар жуда катта куч-ғайратларни тақозо этади. Бу ниҳоятда мураккаб ишдир. Шу боисдан ишончли тинч ташқи шароитларга бўлган манфаатдорлигимиз табиий.

Бизнинг ташқи сиёсий йўлимиз ҳам янгича тафаккур билан белгиланмоқдаки, у бизга ҳозирги дунёнинг қатъий талабларини яхшироқ кўришимизга ва амалда ўзгартиришимизга имкон берди.

Уч йиллик тажриба мамлакат ичкарисида қайта қуриш сиёсатидан бошқа ҳеч қандай сиёсатни ва янгича фикрлашга асосланган ташқи сиёсатдан бошқа ҳеч қандай сиёсатни ўтказа олмаслигимизга совет раҳбариятида яна ҳам кўпроқ ишонч ҳосил қилдирди. Бу гап Қўшма Штатлар билан муносабатларни яхшилашга қаратилган йўлимизга ҳам тааллуқлидир. Ўртамизда мунозара бораётганлиги эса нормал ҳол бўлибгина қолмай, балки зарур ҳамдир, чунки хатолар камроқ бўлиши, ўзимизни волюнтаризм ва субъективизмдан сақлаш керак. Булар мамлакат ичкарисида беқарорлик ва ноаниқликни ҳамда қолган дунё учун мушкулликларни келтириб чиқаради.

Биз Совет — Америка муносабатларини тубдан ўзгартириш учун ҳаракат қилаётган эканмиз, хом хаёлларга берилмаяпмиз, орзулар қанотида парвоз этмаяпмиз, деб давом қилди М. С. Горбачев. Биз турмушга асосланяпмиз, реал зиддиятлар ва муаммоларнинг бутун мураккаблигини аниқ-равшан кўриб турибмиз ва қуролланиш пойгасини жиловлаш ҳамда бехатар дунёни шакллантиришдан иборат ўзимизнинг бутун концепциямизни айни мана шунга қурмоқдамиз.

М. С. Горбачев Д. Райснинг гапларига эътибор бериб, яқин келажакдаги истиқболларга нисбатан ўзининг зўр ишончини асослаб берди. Жамоат доиралари ва илмий доираларда, реал сиёсат соҳасида бошланган ишлар воқеаларнинг ривожига комил ишонч билан назар ташлаш имкониятини яратмоқда. Бу эйфория эмас. Бундан фарқли ўлароқ, оптимизм реализм билан боғланган. Ҳозирча биз амалий йўлга чиқиб олиш сари дастлабки қадамларни қўйдик, холос. Соғлом тенденцияларни мустаҳкамлаш ва уларга янги авлодларни жалб этиш учун зарур бўлган дастлабки уч-беш йилнинг кескинлигига бардош беришга жуда катта сабр-тоқат талаб этилади. Ҳозир жуда қийин бўлган мана шу довонда туриб қолиш, яна мухолифлик йўлига кириб кетмаслик ғоят муҳимдир.

Шу муносабат билан М. С. Горбачев Р. Легволднинг халқларимиз ва системаларимиз ўртасидаги муносабатларда «душман образи»га барҳам бериш зарурлиги хусусидаги фикр-мулоҳазаларига қизиқиш билан жавоб қайтарди. Бунда камида учта жиҳат: ҳар бир халқнинг, ҳар бир мамлакатнинг ўз турмуш тарзини мустақил танлаб олиш ҳуқуқини ва ўз турмуш тарзини бошқаларга тиқиштирмасликни эътироф этиш, мамлакатлар, халқлар, жамиятлар ўртасидаги муқаррар тафовутларни тушуниш; ҳатто ана шу тафовутларда мусобақалашиш, фойдали қиёслаш юзага келтирадиган ижобий нарсаларни топа билиш; ҳозирги хавф-хатарлар миқёсини ва барчага тааллуқли бўлган муаммоларнинг мислсизлигини англаш муҳимдир.

Цивилизациянинг омон қолиши шартлари бутун комплексини ўзлаштиришда олимларнинг масъулияти ғоят катта. Образли қилиб айтганда, бу — ақл ва виждондир. Улар бирга қўшилиб, ҳозирги пайтда ҳар бир мамлакат ва бутун инсоният янги марраларга чиқа олишлари учун уларга жуда керак бўлган ўша зарур инсонпарварлик омилини ҳосил қилади.

Суҳбатда СССРдаги қайта қуриш ва унинг халқаро оқибатлари мавзуси асосий ўрин тутди.

Бир-бирларига студентлар юбориш, илмий ва маданий алоқалар хусусидаги масалалар, гуманитар муаммолар, инсон ҳуқуқлари масалалари тўғрисида гап борди.

Бизни амалий йўлдан чалғитишни истаётган кучларни кўриб турибмиз, деди пировардида М. С. Горбачев. Совет — Америка муносабатларини ҳар иккала халқ ва умуман тинчлик манфаатларини кўзлаб яхшилаш мумкинлиги ва лозимлиги учун изчиллик, қатъият ҳамда эътиқод даркорлигининг боиси ҳам мана шунда.

М. С. Горбачев хайрлаша туриб, Америка томонидан суҳбатда қатнашган ҳар бир киши билан дўстона гаплашиб олди.

Салкам уч соат давом этган учрашув рўй-ростлик, хайрихоҳлик, юксак масъулиятлилик муҳитида ўтди, ҳар иккала томон Совет — Америка муносабатларидаги ижобий асосларни мустаҳкамлашга интилаётганлиги, баҳсли масалаларга амалий ёндашуви билан ажралиб турди.

Учрашувда А. Н. Яковлев, А. Ф. Добринин, академиклардан Г. А. Арбатов ва Е. П. Велихов, АҚШнинг СССРдаги элчиси Ж. Мэтлок қатнашдилар. (ТАСС).

Фото ахборот

✦ Пахтакор районидаги «Пахтакор» совхозининг йириклаштирилган 3-бригадаси коллективи алмашлаб экишга катта эътибор бермоқда. Айни кунларда бу ерда 40 гектар майдонга беда уруғи сепилмоқда. Юқоридаги суратда: беда экаётган звено бошлиғи Баҳриддин Каримов билан механизатор Бердиёр Худойбердиев.

●

✦ Наманганбдаги 3/4 пахта тозалаш заводи бу йилдан хўжалик ҳисобига ўтиб ишламоқда. Бу ерда Давлат қабули ҳам кенг йўлга қўйилди. Давлат қабули вакиллари маҳсулот сифатини текшириш билан бирга пахта тозаловчиларга ишлаб чиқаришнинг барча босқичларида ёрдам бермоқдалар.

Суратда: Давлат қабули раҳбари Ҳошим Холмирзаев маркировкачи Фарида Турсунованинг ишини текширмоқда.

У. Қўшвоқов ва А. Ковтун (ЎзТАГ) фотолари.

АКТИВЛАР ЙИҒИЛИШИ

ҚАРШИ, 12 март. (ЎзТАГ). Бугун Қашқадарё область партия-хўжалик активларининг йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилиш қатнашчилари КПСС Марказий Комитети 1987 йил июнь Пленуми талаблари асосида областда пулли хизматларни ривожлантиришни жадаллаштириш юзасидан партия ташкилотлари, совет ва хўжалик органларининг вазифаларини муҳокама қилдилар.

Йиғилишда Қашқадарё область партия комитетининг биринчи секретари И. А. Каримов нутқ сўзлади.

«Саломатлик» программаси қандай бажарилмоқда

Республика Соғлиқни сақлаш фавқулодда комиссиясининг навбатдаги мажлисида «Саломатлик» программаси қандай бажарилаётганлиги кўриб чиқилди.

Комиссия соғлиқни сақлаш объектларини лойиҳалашни яхшилаш, «В» вирусли гепатит касаллиги диагностикасининг янги усулларини жорий этиш тадбирларини белгилади ва бошқа масалаларни муҳокама қилди.

Мажлисни Ўзбекистон ССР Олий Советининг Раиси П. Қ. Ҳабибуллаев олиб борди. (ЎзТАГ).

НОВАТОРЛИК, ИЗЛАНИШ, ИЖОДКОРЛИК

Бутуниттифоқ ихтирочилар ва рационализаторлар жамиятининг (БИРЖ) фаолияти меҳнаткашларни фан-техника ижодиётига жалб этишнинг таъсирли формаси бўлиб қолди. Ўзбекистонлик новаторлар бу соҳада катта иш қилмоқдалар. Жамиятнинг 12 март куни Тошкентда бўлиб ўтган VI Ўзбекистон республика съездида революцион қайта қуриш янги босқичида техника тараққиёти кашшофларининг ютуқлари тўғрисида, улар олдида турган биринчи навбатдаги вазифалар ҳақида гап борди. БИРЖ Ўзбекистон республика кенгашининг раиси Т. А. Алимов ҳисобот берди.

Съездда айтиб ўтилдики, Ўзбекистонда фан-техника тараққиёти асосида ишлаб чиқаришни ҳамма чоралар билан интенсивлашда қатнашаётган новаторлар йил сайин кўпайиб бормоқда. Ҳозирги вақтда жамиятнинг республикада ишлаб турган 4200 тадан кўп бошланғич ташкилоти ишчилар, инженерлар, олимлар, мутахассислардан иборат қарийб 430 минг кишини бирлаштирган. Халқ хўжалигида шу кишиларнинг ихтиролари ва рационализаторлик таклифларидан фойдаланиш орқали тежалган маблағ бултурнинг ўзидагина 277 миллион сўм бўлди. Аммо мавжуд имкониятларнинг ҳаммасидан ҳам тўлиқ фойдаланиляпти, деб бўлмайди. Янги техник ишланмалар ниҳоятда суст жорий этилаётганлиги, бошқариш системасининг қотиб қолганлиги ва қолоқлиги, техника тараққиётига тўғаноқ бўлаётган идоравий ғовлар энг ўткир проблемалар бўлиб қолмоқда. Новаторларнинг ишларига тегишли эътибор билан қаралмаётган жойлар ҳам бор, рационализатор ва ихтирочи бюрократ ва сансалорчидан ҳамиша ҳам тегишли мадад олади ва унинг ҳимоясидан фойдаланади, деб бўлмайди. Шулар сабабли республика ҳар йили кўп миллион сўмни тежаш имкониятларидан маҳрум бўляпти, меҳнат унумдорлигини ўстиришнинг катта-катта имкониятларидан фойдаланилмаяпти. Жамиятнинг, унинг жойлардаги бўлимларининг фаолиятида юзакичилик, масъулиятсизлик, сусткашлик ҳоллари тез-тез учраб туради.

Съезд делегатлари бир овоздан қабул қилган қарорда ана шу камчиликларга барҳам беришга, рационализаторлик ва ихтирочилик ишларини қатъиян такомиллаштиришга, экономикани қайта қуришга новаторлар қўшадиган ҳиссани кўпайтиришга қаратилган биринчи навбатдаги чора-тадбирлар ифода этилган.

Съезд Бутуниттифоқ ихтирочилар ва рационализаторлар жамияти Ўзбекистон республика кенгаши билан ревизия комиссиясининг янги составини сайлади.

Съезд ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари А. С. Икромов, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари В. В. Сударенков қатнашдилар.

(ЎзТАГ).

ҚУРИЛИШ КОМПЛЕКСИГА— МУСТАҲКАМ БАЗА

12 март куни Тошкентда бўлиб ўтган кенгашда Ўзбекистон қурилиш комплекси ишини тубдан яхшилаш, ресурсларни тежайдиган технологияни тезроқ жорий этишга оид долзарб вазифалар кўриб чиқилди. Кенгашда область партия комитетларининг секретарлари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети Раиси ўринбосари ва область ижроия комитетлари раислари ўринбосарлари, Иттифоқ ва республика министрликлари ҳамда идораларининг масъул ходимлари, тармоқдаги катта корхоналар ва бирлашмалар раҳбарлари ҳамда партия ташкилотларининг секретарлари қатнашдилар.

Кенгашни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Р. Н. Нишонов кириш нутқи сўзлаб очди. У КПСС Марказий Комитети капитал қурилишни материал ресурслар билан таъминлашда юз берган аҳволдан жиддий ташвишланаётганлигини таъкидлади. Металл, цемент, ёғоч-тахта, линолеум, санитария-техника ускуналари, бошқа материаллар жуда етишмаётган бир пайтда уларни ишлаб чиқаришни ривожлантиришда, шу жумладан Ўзбекистон ССРда ҳам жиддий қолоқликка йўл қўйилди.

1989 йил плани лойиҳасида Ўзбекистонда қурилиш-монтаж ишлари ҳажмини 15 процент кўпайтириш кўзда тутилаётган бўлса-да, бинокорлик материаллари ишлаб чиқаришни атиги 5,5 процент кўпайтириш мўлжалланмоқда. Жойларда тайёрга айёрлик қилинаётганига, ўз қурилиш материалларини ишлаб чиқаришни кўпайтириш тўғрисида жон куйдирилмаётганига тоқат қилиб бўлмайди. Ҳолбуки, ўз ишлаб чиқариш базасини ривожлантириш юзасидан сира кечиктирмай чора-тадбирларни кўриш — жадаллаштиришнинг бирдан-бир реал йўлидир. Шу билан бир вақтда ресурсларни тежаш программасига, лойиҳаларни материал сарфини камайтиришни мўлжаллаб қайта кўриб чиқишга мумкин қадар кўпроқ эътибор бериш керак.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Қ. Ҳ. Маҳамадалиев кенгашда ахборот берди. Муҳокамада Ўзбекистон ССР қурилиш министри А. Г. Мананников, Тошкент область партия комитетининг секретари В. Г. Гордиенко, Фарғона область ижроия комитети раисининг ўринбосари Г. Д. Котоврасов, «Главташкентстрой»га қарашли 2-уйсозлик комбинатининг директори Б. К. Алиев, Тўйтепа металл конструкциялари заводининг директори Н. П. Гайдук, ТашНИИстромпроект институтининг директори Н. А. Аббосхонов, Ўзбекистон ССР бинокорлик материаллари саноати министри Г. Г. Исаев, республика Госстройининг раиси Ш. У. Ҳайдарова иштирок этдилар.

Сўзга чиққан кишилар республикадаги мавжуд бой хом ашё базасидан, ушбу база негизида ривожлантирилган бинокорлик материаллари саноатидан ҳали самарали фойдаланилмаётганлигини таъкидладилар. Қурилиш тармоғидаги кўпгина корхоналар қувватидан тўла фойдаланилмаяпти. Ҳолбуки, ишлаб чиқаришни такомиллаштириш имкониятлари кўп, бу соҳада тўпланган тажриба ҳам етарли. Республика қурилиш министрликлари ва идоралари беш йиллик бошидан буён кўплаб қора металлар прокати, цемент, ёғоч-тахта ва бошқа ресурсларни тежаб қолдилар. Ташқи деворларнинг совуқ ўтказмайдиган тежамли уч қатламли панелларини ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. Ирригацияда металл қувурлар ўрнига пластмасса қувурлар кенг қўлланилмоқда. Бетон ишлаб чиқаришда пластификаторлардан фойдаланиш янада ривожланди.

(Давоми иккинчи бетда).

«Ёзги» вақтга ўтиш

СССР Ягона вақт ва эталон частоталари давлат комиссияси хабар қиладики, 1988 йил 27 март, якшанба куни Совет Иттифоқи территориясида «ёзги» вақт жорий этилади.

«Ёзги» вақтга ўтишда 27 март куни соат 2. да соат мили 1 соат олдинга суриб қўйилади.

Волгоград ва Саратов областлари территориясида иккинчи соат минтақаси учун амал қилиб турган минтақа вақтини ҳисобга олиб, шу областлар территориясида белгиланган тартибга биноан соат мили олдинга сурилмайди.

(ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

10 март куни Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Президиумининг навбатдаги мажлиси бўлди. Мажлисда республика илмий-техника программалари амалга оширилишини жадаллаштиришни таъминлаш борасида Ўзбекистон ССР Госплани, министрликлар, идораларнинг, халқ депутатлари Советлари ижроия комитетларининг иши кўриб чиқилди. Халқ хўжалиги тармоқларида ишлаб чиқариш ва фан-техника потенциалидан фойдаланиш самарадорлиги бирмунча ошганлиги, бунга мазкур программаларда кўзда тутилган чора-тадбирларни рўёбга чиқариш муайян даражада кўмаклашганлиги таъкидланди.

Шу билан бирга мажлисда қайд этиб ўтилганидек, республика министрликлари ва идоралари фан ва техника ютуқларидан кенг кўламда фойдаланиш, илғор технологияларни ишлаб чиқаришга жорий этиш асосида халқ хўжалиги тармоқларини ривожлантиришни бутун чоралар билан жадаллаштириш масалаларига ҳали ҳам етарлича аҳамият бермаяптилар. Бу ишда консерватизмга, юзаки ёндашув ва масъулиятсизликка йўл қўйилмоқда. Кейинги икки йил ичида планлаштирилган 40 та тадбир бажарилмай қолди. Умуман программаларни амалга оширишда қатнашаётган 100 дан зиёд ташкилотнинг иш самарадорлиги сарфланган ҳар бир сўм ҳисобига ҳатто икки сўмга ҳам етмади.

Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитети системаларида (ўртоқ В. И. Антонов) ва ВАСХНИЛ Ўрта Осиё бўлимида (ўртоқ А. С. Цамутали) программаларни рўёбга чиқаришда жиддий қолоқликка йўл қўйилган бўлиб, барбод этилган барча топшириқларнинг тўртдан уч қисми уларнинг ҳиссасига тўғри келади. Пахтачилик ва пиллачилик учун янги техника турларини, экин навларини, деҳқончилик системаларини, донли экинларни парвариш қилишнинг интенсив технологияларини жорий этиш ҳамда қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши ва қайта ишлаш тармоқлари самарадорлигини оширишга қаратилган бошқа тадбирларнинг бажарилиши таъминланмади. Пахта териш машинасини яратишда силжиш йўқ. Қатор оралари 60,90 сантиметр бўлган пайкаллар учун мўлжалланган машиналарнинг тажриба нусхалари ва тайёрлов пунктларида пахтани қабул қилиш учун мўлжалланган автомат-технология комплекси давлат синовларидан ўтмади.

Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитети, ВАСХНИЛ Ўрта Осиё бўлими, улар бўлинмаларининг раҳбарлари ва етакчи мутахассислари илмий тадқиқотларнинг натижаларини ишлаб чиқаришга татбиқ этишни жадаллаштиришда тегишлича манфаатдорлик кўрсатмаяптилар, улар фан ютуқлари билан хўжаликларнинг тажрибаси ўртасида юзага келган тафовутни камайтириш учун амалий чоралар кўрмаяптилар, бу эса хўжаликларнинг юксак натижаларга эришишларига тўсқинлик қилмоқда. Республика агросаноат комплексида фан-техника сиёсатини ўтказишда аниқ-равшан системанинг ҳамда фан ва техника ютуқларидан ҳар томонлама фойдаланиш асосида қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши билан қайта ишлаш тармоқларининг самарадорлигини оширишни таъминлашга астойдил интилишнинг йўқлиги оқибатида программаларнинг топшириқлари ҳамда босқичларида узилишлар ва ўпирилишлар мавжуд бўлиб қолди.

ВАСХНИЛ Ўрта Осиё бўлими ўзига қарашли ташкилотларга нисбатан сарфланаётган маблағларнинг натижалари бўйича конкрет талабчанликни таъминламади, илмий тадқиқотларни интенсив ривожлантиришда етарлича фаоллик кўрсатмаяпти, бу ташкилотларнинг фаолиятига принципиал баҳо бермаяпти, бу эса сохта муваффақият таассуротини вужудга келтирмоқда. Муҳокама чоғида «Пахта» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси (ўртоқ Н. Ф. Беспалов), чорвачилик илмий-тадқиқот институти (ўртоқ У. Н. Носиров) ва дончилик илмий-тадқиқот институти (ўртоқ К. Э. Эшмирзаев)нинг фаолияти кескин танқид қилинди. Ана шу бирлашма ва институтларда программаларни рўёбга чиқариш соҳасида сезиларли ўзгаришлар бўлмади, эришилган натижалар эса республикадаги оддий хўжаликларнинг кўрсаткичлари даражасида ёки улардан ҳам паст.

Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги (ўртоқ Қ. С. Сапаев) «Сув» программасини амалга ошириш учун ишларнинг мувофиқлаштирилишини таъминламаяпти. Бу ерда ҳар бешта топшириқнинг бири барбод этилган, сув ресурсларини тежаш, сув истеъмол қилиш манбаларида минераллашиш даражасини пасайтириш ҳамда суғориладиган ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш каби энг муҳим проблемаларни ҳал этишга республиканинг каттагина илмий-техникавий потенциали дуруст сафарбар қилинмаяпти. Ўзбекистон ССР Госстройи (ўртоқ Ш. У. Ҳайдарова), УзНИИПИградостроительства илмий-лойиҳалаш ташкилотлари, ТашЗНИИЭП, НИИстромпроект ташкилотлари «Қурилиш комплекси» программасини бажариш масалаларига эътиборни сусайтириб қўйдилар. 1987 йилнинг амалда барча энг муҳим топшириқлари, жумладан, паст температурали технология асосида цемент ишлаб чиқариш учун, ускуналар яратиш, фосфогипсдан ичи кавак тошлар ишлаб чиқариш учун лойиҳа ҳужжатларини ишлаб чиқиш каби ҳамда бошқа топшириқлар барбод этилди.

«Соғлиқни сақлаш» программасининг (ўртоқ С. М. Баҳромов) болалар ўлимини ва республикада ўткир юқумли ҳамда ичак касалликлари тарқалиши билан боғлиқ мураккаб аҳволни тезроқ бартараф этишга қаратилиши таъминланмаган. Министрлик, унинг бошқармалари ва илмий-тадқиқот ташкилотларининг раҳбарлари илмий тадқиқотларнинг натижалари касалхоналар, поликлиникалар ҳамда амбулаторияларнинг иш практикасига тезроқ етиб бориши учун етарлича чаққонлик ва омилкорлик кўрсатмаяптилар.

Республиканинг бошқа илмий-техника программаларини бажаришни ташкил этишда ҳам анчагина камчиликлар бор. Планлаштирилган тадбирлар сўзсиз бажарилишини таъминлаш масалалари Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитети, Ўзбекистон ССР Госстройи, Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги, Ўзбекистон ССР Бинокорлик материаллари саноати министрлиги, Главташкентстрой ҳамда бошқа бир қанча идоралар коллегияларининг ва илмий-техника кенгашларининг мажлисларида бирон марта ҳам муҳокама қилинмаган.

Республика Госплани (ўртоқ И. В. Чиргадзе) ҳам мазкур масалаларда етарлича қатъият билан иш тутмаяпти. Аниқ мақсадга қаратилган илмий-техника программаларида кўзда тутилган топшириқлар Ўзбекистон ССР-ни иқтисодий ва социал ривожлантириш йиллик давлат планларида акс эттирилмаяпти, илмий-тадқиқот, тажриба-конструкторлик ишларини пул билан таъминлаш, янги техника ва технологияларни ўзлаштириш ҳамда кўплаб ишлаб чиқариш, объектларни лойиҳалаш ва қуриш, материал-техника ва кадрлар билан таъминлаш муаммолари узил-кесил ҳал қилинмаган. Фан ва техника ютуқларини территориялар бўйича жорий этиш топшириқлари ҳам пишиқ-пухта ишлаб чиқилмаган, шу муносабат билан Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ижроия комитетлари ва Тошкент шаҳар ижроия комитети бу муҳим ишда қатнашишдан амалда четда қолишган. Илмий-техника программаларини тузиш ва уларни амалга оширишда Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ҳам (ўртоқ О. В. Лебедев) етарли даражада фаоллик кўрсатмаяпти. Унинг ташкилотлари бажараётган топшириқларнинг салмоғи атиги салкам беш процентни ташкил этмоқда, ҳатто бунда химия институти «Металларни коррозиядан ихоталаш» программаси тадбирларини барбод этмоқда. Ғўза дефолиацияси учун янги самарали препаратлар яратишда сезиларли натижалар йўқ.

Қабул қилинган қарорда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитетининг, Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги, Ўзбекистон ССР Госстройи ва ВАСХНИЛ Ўрта Осиё бўлимининг 1986—1987 йилларда республика илмий-техника программаларини рўёбга чиқариш борасидаги ишини қониқарсиз, деб топди ҳамда уларнинг раҳбарларини программалар топшириқлари ва босқичларини амалга оширишдаги камчиликлар яқин вақт ичида бартараф этилмаган тақдирда қатъий жавобгарликка тортилишлари тўғрисида огоҳлантирди.

Президиум республика министрликлари ва идоралари, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси, ВАСХНИЛ Ўрта Осиё бўлими зиммасига 1988 йилда ва шундан кейинги йилларда программаларнинг топшириқлари сўзсиз бажарилишини таъминлаш, йўл қўйилган қолоқликнинг ўрнини тўлдириш, янги техника ва технологияларни жорий этиш ҳажмларини кескин кўпайтириш юзасидан конкрет чора-тадбирларни ишлаб чиқиб, амалга ошириш вазифасини юклади. Шу мақсадда йиллик планларда молиявий, моддий-техникавий ресурслар, лойиҳа-қидирув ишлари ва капитал маблағларнинг лимитлари биринчи навбатда ажратиб берилишини кўзда тутиш, программалар рўёбга чиқарилишини мувофиқлаштириш ва контрол қилиш ишларини кучайтириш, коллегияларда ва илмий-техника кенгашларида масъул раҳбарлар билан ижрочиларнинг ҳисоботларини мунтазам суратда тинглаб туриш зарур, деб топилди.

Ўзбекистон ССР Госпланига топшириқлар бажарилиши учун жавобгар бўлган Ўзбекистон ССР Фанлар академияси, ВАСХНИЛ Ўрта Осиё бўлими, республика министрликлари ва идоралари билан биргаликда программаларнинг структураси ва босқичларини кўриб чиқиш ҳамда фан-техника тараққиёти ютуқларини жорий этиш ҳажмларини кенгайтириш мақсадида уларга тегишли аниқликлар киритиш топширилди.

Илмий-техника программаларининг топшириқлари ва босқичлари министрликлар ҳамда идораларнинг, корхоналар ва ташкилотларнинг планларига киритилиши устидан контролни кучайтириш, 1989 йилги планнинг лойиҳаларидан бошлаб эса топшириқларнинг территориялар бўйича планлаштирилишини таъминлаш зарур. Министрликлар ва идораларга, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советига, область ижроия комитетларига, Тошкент шаҳар ижроия комитетига, бош илмий-тадқиқот ташкилотларининг раҳбарларига Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида республикада фан-техника тараққиётини планлаштириш ҳамда бошқариш программа-тармоқ методларини қўлланиш ижобий тажрибаси ва натижаларини кенгроқ пропаганда қилиш таклиф этилди.

БОЛАЛАРНИНГ ЁЗГИ ДАМ ОЛИШИГА ҒАМХЎРЛИК ВА ЭЪТИБОРНИ КУЧАЙТИРАЙЛИК

12 март куни Тошкентда болаларнинг ёзги дам олишини ташкил этиш ва ўтказиш республика комиссиясининг мажлиси бўлди. Мажлисни Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг раиси Ҳ. Алимова олиб борди.

Ўтган йили пионер лагерларида, меҳнат ва дам олиш лагерлари, дам олиш зоналарида бир ярим миллиондан кўпроқ пионер ва мактаб ўқувчиси, ҳунар-техника билим юртларининг талабалари соғлиғини мустаҳкамлаб, фойдали меҳнат фаолияти билан шуғулланганлиги мажлисда қайд этиб ўтилди. Аммо бу иш ҳамма жойда ҳам тегишли даражада ташкил этилгани йўқ. Қорақалпоғистон АССРда, Жиззах, Навоий областларида болаларнинг ёзги дам олишини яхшилаш лозим.

Бу йил мавжуд камчиликларни бартараф этиш, қисқа муддат ичида барча ремонт-қурилиш ишларини ниҳоясига етказиш, спорт иншоотларидан болаларнинг дам олиши учун самаралироқ фойдаланиш зарур. Колхоз ва совхозларда пионерлар ҳамда мактаб ўқувчиларининг дам олишини ташкил этишга алоҳида эътибор берилиши керак. Область комиссиялари комсомол ташкилотлари ва бошқа ташкилотлар билан биргаликда пионер лагерларини, бошқа дам олиш зоналарини тажрибали тарбиячи кадрлар билан таъминлашлари, болаларнинг яхши овқатланишини ва уларга медицина хизмати кўрсатилишини ташкил этишлари лозим.

Мажлисда республика комиссиясининг 1988 йилги иш плани тасдиқланди.

(ЎзТАГ).

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИНИНГ ҲАДЯСИ

МЕХИКО, 12 март. (ТАСС). Ўзбекистон халқ усталари маҳсулотлари коллекциясидан иборат 50 экспонат Мексика миллий маданиятлар музейи «Совет зали»дан ўрин олди. Бу Совет Ўрта Осиё республикасидан Мексика халқига қилинган совға эди. СССР халқлари Мексика билан азалий дўстлик ва ҳамкорлик алоқалари билан боғланганлар. Совғани СССР-нинг Мексика Қўшма Штатларидаги элчиси Р. А. Сергеев топширди.

Коллекцияда сопол ва тўқима буюмлар, гиламлар, ўйинчоқлар, халқ музикасозлари бор.

Мексика миллий маданиятлар музейининг директори Хосе Дель Валь Бланко узоқ Ўзбекистон халқи ва ҳукуматига миннатдорчилик билдирди. Бу экспонатлар мексикаликларнинг истеъдодли ўзбек халқининг бой, жаҳонда энг кўҳна маданиятлардан бири билан танишувни давом эттиришига имкон беради, деди у.

Бултур ноябрь ойида Мексикада Ўзбекистон ССР вакиллари иштирокида Улуғ Октябрнинг 70 йиллигига бағишланган Совет Иттифоқи кунлари бўлиб ўтди. «Мексика — СССР» дўстлик ва маданий алоқалар институтининг таклифига биноан Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари С. У. Султонова бошчилигидаги делегация, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган давлат халқ рақс ансамбли «Баҳор» ҳамда Ўзбекистонда хизмат кўрсатган вокал-чолғу ансамбли «Ялла» артистлари бу ерга келганди.

Кўпмиллатли совет санъатининг вакиллари Мехико, Морелия, Гвадалахара, Веракрус, Халап ва Пуэблода концертлар бериб, мексикаликларда яхши ном қолдиргандилар.

ҚУРИЛИШ КОМПЛЕКСИГА— МУСТАҲКАМ БАЗА

(Давоми. Боши биринчи бетда).

Ишлаб чиқариш потенциалидан фойдаланиш даражасининг пастлиги, планлаштириш ва бошқаришнинг мукаммал эмаслиги сабабли материаллар ва конструкциялар етказиб беришдаги тез-тез узилишлар республикада қурилиш комплекси ишига асосий тўғаноқ бўлаётганлигини ҳаётнинг ўзи кўрсатиб берди. Чунончи, уй-жой қаттиқ танқис бўлиб турганига қарамай, ўтган йили ва ҳозир ҳам Ўзбекистон уйсозлик комбинатлари қувватларининг тахминан учдан икки қисмидан фойдаланиб келинмоқда. Бундай аҳволнинг сабаби шундаки, кўпгина уйсозлик комбинатлари катта камчиликлар билан фойдаланишга қабул қилиб олинаверган, уларда бир-бир ярим сменада иш олиб борилмоқда. Шу сабабли республика ҳар йили 1 миллион квадрат метргача уй-жойдан маҳрум бўлмоқда.

Бошқа кўпгина корхоналар қувватларидан тўла фойдаланмаслик оқибатида республика 1987 йилда юз минглаб куб метр бетон, жуда кўп гипс, оҳак, миллионлаб квадрат метр томга ёпиладиган материаллар ололмай қолди. Тармоқ имкониятларидан тўла фойдаланилганда эди, қўшимча равишда юз миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажариш мумкин бўлар эди!

Шу билан бирга, кенгаш қатнашчилари таъкидлаб ўтганларидек, республика қурилиш комплексидаги мураккаб аҳвол фақат ички сабаблар туфайлигина юз бергани йўқ. Туб бурилиш бўлишини таъминлаш учун корхоналарни юқори унумли замонавий техника билан жиҳозлаш зарур. Деворбоп материалларнинг анчагина қисми 30—50 йил давомида ишлатиб келинаётган машина-ускуналарда тайёрланмоқда. Ғишт заводларининг ярми ишлаб чиқаришдан аллақачон олиб ташланган механизмлар билан жиҳозланган. Қурилиш комплексини юқори унумли замонавий техника билан таъминлашда машинасозлик корхоналари уларга катта ёрдам беришлари лозим, бу корхоналар замонавий ускуналар ва жиҳозлар ишлаб чиқаришни йўлга қўйишлари керак. Бундай шароитда ресурсларни тежайдиган технологияни қатъият билан жорий этиш, мамлакатимиздаги илғор қурилиш коллективлари тажрибасидан кенгроқ фойдаланиш, айниқса, муҳимдир. Икки ва уч сменали ишга ўтишни, мавжуд техника самарадорлигини оширишни оғизда эмас, амалда таъминлайдиган пайт келди. Туб иқтисодий ислоҳот принциплари ана шуни тақозо этмоқда. 2000 йилга қадар бинокорлик материаллари ишлаб чиқариш қувватларини ошириш юзасидан республикада қабул қилинган комплекс программа шуни талаб қилмоқда. Бу программада фосфогипс ва шлак чиқитларидан фойдаланиб, ғовакли бетондан деворбоп блоклар, иссиқликни сақлаб турадиган материаллар, полимерлар, пардозлаш учун ва уйларнинг олд қисмини безатиш учун ишлатиладиган плиталарнинг янги турларини ишлаб чиқариш кўзда тутилган. Бусиз республика қурилиш ташкилотларининг ҳозирги беш йилликка режалаштирилган мислсиз ҳажмдаги қурилиш-монтаж ишларини бажаришлари қийин бўлади.

Қурувчилар кадрлар хусусида катта қийинчилик сезмоқдалар. Ишчиларнинг деярли ярми талаб қилинаётган даражада касб маҳоратига эга эмас, фойдаланишга топширилаётган объектлар сифатининг пастлиги сабаби ҳам мана шунда. Қўл меҳнати даражаси салкам 60 процентни ташкил қилмоқда. Қунимсизлик эса ўртача 18 процентга етмоқда.

Шу сабабли эскирган ускуналарни модернизациялаш ва алмаштириш муваффақият келтирмайди. Масалан, йирик панелли уйсозлик қувватлари планлаштириб қўйилганидек, яқин келажакда 3,3 баравар ортиши учун меҳнат унумдорлигининг тез ўсишига, тежамкорлик режими мустаҳкамланишига эришиш, юксак меҳнат ва технология интизомини таъминлаш ғоят муҳимдир. Партия ва касаба союз ташкилотлари, меҳнат коллективларининг кенгашлари бошқаришни қайта қуришда, корхоналарда юксак талабчанлик ҳамда унумли пировард натижалардан манфаатдорлик муҳитини вужудга келтиришда жуда фаол иштирок этишлари зарур. Объектларни бекаму кўст фойдаланишга топшириш илғор тажрибасини тезроқ жорий этиш, хўжалик ҳисоби имкониятларидан мумкин қадар тўлароқ фойдаланиш зарур.

Қурилиш ташкилотлари ўз ишлаб чиқариш базалари объектларини илдам суръатлар билан барпо этиш юзасидан қабул қилган тўғри қарорларини қурувчиларнинг ўзлари бажармаётганликларига тоқат қилиб бўлмайди, деб таъкидлашди кўпгина нотиқлар. Республика Қурилиш министрлиги, Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлиги, Бинокорлик материаллари саноати министрлиги янги корхоналар қуриш, ишлаб турган корхоналарни реконструкциялаш ишларини қониқарсиз олиб бормоқдалар. Қурилиш комплексининг деярли барча министрликлари ва идоралари мана шу муҳим иш юзасидан йиллик планни барбод қилдилар. Маҳаллий, мебель, кўмир саноати корхоналарида, рангли металлургия, химия, энергетика корхоналарида, уй-жой-коммунал хўжалигида бинокорлик материаллари ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш зарурлиги кўрсатиб ўтилди. Пировард мақсад — маҳаллий ишлаб чиқариш ҳисобига бинокорлик материалларига бўлган эҳтиёжни тўла қоплашга эришишдан иборат.

Бинокорлик материаллари ишлаб чиқаришнинг тежамли технологиясини тезроқ яратиш ва жорий этишда фан алоҳида роль ўйнаши керак. Илмий-тадқиқот ва лойиҳа-қидирув институтлари ёрдами билан республика 2000 йилга бориб цемент, шифер, линолеум ва бошқа ресурслар ишлаб чиқаришни бир неча баравар кўпайтириши керак. Зилзилага бардошлилик талабларига тўла мос келадиган биноларнинг тежамли лойиҳаларини яқин вақт ичида тайёрлаш лозим бўлади.

Кенгашда СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, СССР Госстройининг раиси Ю. П. Баталин нутқ сўзлади.

Кенгаш қурилиш ишларида хўжалик механизмини янада такомиллаштириш, комплексни интенсивлаш ва ресурсларни тежаш изига ўтказишнинг конкрет тадбирларини белгилади.

Қурилиш ва бинокорлик индустрияси ходимлари барча мавжуд проблемаларни ўзлари ҳал этишга қодир эмасликлари таъкидланди. Партия ва совет органлари уларга конкрет мадад беришлари зарур. Ҳозирги пайтда амалга оширилаётган қайта қуриш натижалари учун раҳбар кадрларнинг шахсий жавобгарлигини қатъият билан ошириш, қурилиш масалалари билан шуғулланувчи ходимларга нисбатан талабчанликни кучайтириш лозим. Ялпи натижага қараб ёндашишга узил-кесил чек қўйиш, ҳар тонна цемент, ҳар куб метр ёғоч-тахтадан омилкорлик билан фойдаланиб, ишни самарали олиб бориш керак.

Кенгашда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари В. П. Анишчев қатнашди.

(ЎзТАГ).

СССР Олий Совети Президиумида

СССР Олий Совети Президиуми ўртоқ Геннадий Алексеевич Ягодинни СССР Халқ маорифи давлат комитетининг раиси этиб тайинлади.

Бригада пудратининг хосияти

Сурхондарё областидаги Хўжанкон кон бошқармасининг коллективи шу йилнинг бошидан бошлаб бригада пудрати асосида ишлай бошлади. Натижада меҳнат унумдорлиги анча ўсди ва ҳар ойда ўн минг тонна қўшимча туз тайёрлаш имконияти туғилди.

Меҳнатни янгича ташкил этиш ҳар бир ходимнинг ўз участкасида масъулиятини оширди, пировард натижага эришиш учун бўлган иштиёқини кучайтирди. Натижада корхона ҳам, одамлар ҳам ўз меҳнат якунларидан мамнун бўлиб ишлашяпти. Ҳар бир ходим ва ишчининг ўртача ойлик даромадига 30—50 сўмдан пул қўшилди. Иқтисодчиларнинг ҳисоб-китобига қараганда, бу йил мазкур кон бошқармасида кўриладиган фойда 5 миллион сўмга етади. Ўтган йили эса 4 миллион сўм фойда олинган эди. Бу эса майдалаш-саралаш комбинатининг ишлаб чиқариш қувватини анча кенгайтириш имкониятини ҳам яратади.

Ҳозирги кунда essa кончилар ўзлари ишлаб чиқараётган маҳсулотларни кўплаб адресларга юборишга эришмоқдалар. Айни вақтда кон маҳсулотини олаётган ташкилотлар 420 дан ортиб кетди.

Суратда: оператор Жума Холдоров, майдалаш-саралаш комбинати бошлиғи Жума Холиёров, бригада бошлиғи Абдуназар Примов ва оператор Дилмурод Худойқулов.

И. Хўжаев фотоси, (ЎзТАГ).

Дунё овози

Шафақни ўчириб бўлмайди

ШАРҲЛОВЧИ МИНБАРИ

Тўққиз йил муқаддам, 1979 йилнинг 13 мартида Кариб денгизидаги кичик оролда халқ революцияси ғалаба қозонди. Гренада халқи Морис Бишоп бош бўлган Янги ҳаракат партияси раҳбарлигида америкапараст манфур Гейри режимини улоқтириб ташлади. Мамлакат чорак аср давомида ана шу диктатор ва унинг «мангусталар» деган машъум ном чиқарган каллакесарлар тўдалари зулмидан эзилиб келган эди.

Бу музаффар Куба революциясидан сўнг 20 йил ўтгач, Кариб ҳавзасидаги иккинчи халқ революцияси бўлганди. Гренададан кейинги Никарагуа халқининг диктатор Сомосага қарши олиб борган кўп йиллик матонатли кураши ғалаба билан якунланди. Революцион курашга кўтарилган халқ оммасининг зарбалари остида Кариб денгизи ҳавзасидаги мустамлакачилик системаси чок-чокидан узила бошлади.

Морис Бишоп бошчилигидаги революцион ҳукуматга оғир мерос қолганди. Оролда очлик ва қашшоқлик ҳукм сурарди. Халқ эса оддий сиёсий ва социал ҳуқуқлардан маҳрум этилганди. Ишсизлик балосидан меҳнатга лаёқатли аҳолининг салкам ярми азоб чекаётган эди.

Революцион ҳукумат чуқур ўзгартишлар программасини ишлаб чиқди ва уни амалга оширишга енг шимариб киришди. Ер ислоҳоти натижасида давлат хўжаликлари ва деҳқонлар кооперативлари ташкил топди. Хорижий монополияларнинг экономикадаги ҳукмронлигига чек қўйилиши ва давлат секторининг яратилиши эса гренадаликлар турмуши даражасини оширишда муҳим роль ўйнади.

Кичик Гренада тараққиёт йўлидан дадил қадам ташлай бошлади. «Бепул таълим, меҳнаткашлар ҳуқуқлари ва бошқа конкрет муваффақиятлар мамлакатни қолоқлик ва қашшоқликдан қутулиш йўлига олиб чиқди, — дейилган эди Америка «Гренада фонди» ташкилотининг докладида. — Халқ янги ифтихор ва истиқболга эга бўлди...» Бу сўзларда Морис Бишоп ҳукумати амалга ошираётган ислоҳотлар моҳияти ўз аксини топганди, дейиш мумкин. Гренада революциясининг бундай ривожидан Вашингтоннинг уйқуси қочди. Кичик бир орол давлатининг ибратли кучидан АҚШ бошчилигидаги халқаро империализм ҳадиксирай бошлади. Ахир, қўшни давлатларда Бишопнинг ватанпарвар ҳукумати издошлари топилса, Вашингтон ҳолига вой бўлиши турган гап-да. Бу эса Пентагоннинг уларни ўз ҳарбий базаларига айлантириш режасини чиппакка чиқариши мумкин.

Шуни ҳам айтиб ўтиш керакки, янги Гренада дастлабки куниданоқ Вашингтоннинг дўқ-пўписасига учрай бошлаганди. Бундай сиёсат кутилган натижа бермагач, 1983 йилнинг 25 октябрида Америка қўшинлари революцияни бўғиб ташлаш учун Гренадага ташланди. Орол ҳарбий оккупациянинг мудҳиш зулмати остида қолди.

Гренадага қилинган ҳарбий интервенция Америка империализмининг Марказий Америка ва Кариб ҳавзасида миллий-озодлик ҳаракатига қарши курашининг таркибий қисмидир. АҚШ Гренададан қонли ўч олгач, революцион Никарагуага қарши эълон қилинмаган урушни, Кубага қарши дағдағани кучайтириб юборди.

Гренадаликлар 1979 йил март революциясини, мамлакат мустақил ривожланишининг тўрт ярим йил мобайнида қўлга киритган ютуқларни доимо ёдда тутмоқдалар. Зеро, уларнинг қалбига Морис Бишопнинг: «1979 йилнинг 13 марти Гренада халқи ва бутун Кариб ҳавзаси меҳнаткашлари учун порлоқ шафақ» деган сўзлари жо бўлган. Шафақни эса ўчириш мумкин эмас — у эртами, кечми, зўр куч билан янгидан ловуллайди. Гренада революциясининг кучи ҳам, аҳамияти ҳам мана шунда.

А. РЎЗИЕВ.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

И. МАДАМИНОВ ВА А. ХЎЖАМОВ ЎРТОҚЛАРНИ «ЖАМОАТ ТАРТИБИНИ САҚЛАШДАГИ АЪЛО ХИЗМАТИ УЧУН» МЕДАЛИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Жамоат тартибини сақлаш соҳасида виждонан ишлаганликлари, хизмат бурчларини адо этиш чоғида мардлик ва жасорат кўрсатганликлари учун Андижон область ижроия комитети ички ишлар бошқармасининг йўл-патруль хизмати ходимлари марҳум Иззатилло **Мадаминов** ва Аҳмаджон **Хўжамов** ўртоқлар СССР Олий Совети Президиуми номидан «Жамоат тартибини сақлашдаги аъло хизмати учун» медали билан мукофотлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. РОМАНОВСКИЙ.

Ўзбекистон ССР Олий Советм Президиумининг Секретари Л. БЕКҚУЛБЕКОВА.

Тошкент шаҳри, 1988 йил 11 март.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

ЛОНДОН. АҚШ президенти Рональд Рейган Ай-Ти-Ви оқшомги телевизион янгиликлар программасида сўзлаб, ядровий қуролсизланиш масалаларига ҳамда Шарқ билан Ғарб ўртасидаги муносабатларининг аҳволига тўхталди. Оқ уй бошлиғи, жумладан, АҚШ билан СССР стратегик ҳужум қуролларини 50 процент камайтириш тўғрисида битим тузишга ўзаро интилаётганлигини айтди. Президент ядро урушига йўл қўйиб бўлмаслигига қаттиқ ишонаман, деди. Унинг сўзларига кўра, ядро урушида «ютиб чиқилиши мумкин эмас ва у бошланмаслиги керак». Аммо у шу билан бирга Буюк Британия Бош министри Маргарет Тэтчернинг позициясини қўллаб-қувватлади. Тэтчер эса Европа қитъасида ядро қуроллари сақланиб қолиши ва ҳатто бу қуроллар «янгиланиши» керак, деб қатъий фикр билдирмоқда. Рейган хавфсизликни таъминловчи асосий омил сифатида яна «Самовий урушлар» программасига тўхталди ва бу программани ядровий қуроллар «қуриб битишини» таъминлашга қодир бўлган «фақат мудофаа характеридаги» программа, деб атади.

НЬЮ-ЙОРК. Американинг Шимолий Каролина штатидаги Нью-Ҳановер шаҳри медиклари ноёб бир операция ўтказдилар. Улар икки яшар Крис Грэхэм деган боланинг ит тишлаб, ютиб юборган қулоғини жойига тикиб қўйдилар. Бобосининг фермасига борган гўдак итлар урушига эҳтиётсизлик билан аралашиб қолган. Шунда учта бульдог ит унга ташланган. Крисни қутурган итлардан ажратиб олишганда унинг чап қулоғи узиб олинганлиги маълум бўлган. Бульдоглар укол билан сулайтириб қўйилгач, улардан бирининг қорнидан шикастланмаган қулоқни топиб олишди.

(ТАСС).

ТЎЛА ХЎЖАЛИК ҲИСОБИ — ЭКОНОМИКАМИЗ ИСТИҚБОЛИ

САФАРБАРЛИК КЎРСАТИНГ, БРИГАДИРЛАР!

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ГАЗЕТАСИ РЕДАКЦИЯСИ ВА АГРОСАНОАТ ХОДИМЛАРИ КАСАБА СОЮЗИ РЕСПУБЛИКА КОМИТЕТИ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ИШЛАБ ЧИҚАРИШИНИНГ БИР ГРУППА ИЛҒОРЛАРИ ИШТИРОКИДА ДАВРА СУҲБАТИ ЎТКАЗДИ

Давра суҳбатига пахта, дон, чорва маҳсулотлари, мева-сабзавот етиштирувчи бригада коллективларининг раҳбарларидан 22 киши таклиф этилди. Улар КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил апрель Пленумидан сўнг бошланган янгиланиш шароитида, КПСС XXVII съезди ва Марказий Комитетнинг кейинги Пленумлари қарорлари асосида агросаноат тармоқлари олдига қўйилган вазифаларни муваффақиятли бажариш йўллари тўғрисида фикр юритдилар.

Ўн иккинчи беш йилликнинг иккинчи йилини республикамиз қишлоқ хўжалиги яхши якунлай олмади. Пахта, гўшт, мева ва сабзавот тайёрлаш давлат планлари барбод берилди. Пахтачилик билан шуғулланувчи 132 райондан 26 таси, 2000 та колхоз-совхоздан 353 таси, 24 мингта бригададан 9 мингтаси планни бажарди, холос. Қолганлар ер чизиб қолдилар. Нега шундай бўлди? Ишнинг муваффақияти учун баробар жавоб берадиган оммавий ташкилот — тармоқ касаба союзининг жойлардаги органлари лозим даражада ишладими?

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг IX пленуми агросаноат тармоқларидаги камчилик ва нуқсонларни принципиал очиб ташлади. Айниқса, социалистик мусобақани ташкил этишга ҳамон расмиятчилик билан ёндашилаётгани, меҳнат ва дам олишга етарли шароит яратиб бермаётган, кишиларни асосий иш вақтидан кейин ва ҳатто дам олиш кунларида ҳам ишлатиш ҳоллари кўпайишига йўл қўяётган раҳбарларга нисбатан кўнгилчанлик қилинаётгани ҳақли равишда танқид қилинди.

Ҳозир кун тартибида қайта қуриш ва жадаллаштиришнинг асосий масалаларидан бири — тўла хўжалик ҳисоби ва ўзини-ўзи маблағ билан таъминлашга ўтиш, шу йўл билан тармоқда туб иқтисодий ислоҳотнинг пировард натижаси — моддий фаровонликни таъминлашга тезроқ эришиш вазифаси турибди. Агросаноат тармоқларида хўжалик юритишнинг коллектив ва оилавий пудрат, ижарага бериш, чек усули каби йўллари тажрибадан муваффақиятли ўтиб, улар кўпгина бригадаларда дадил жорий этилмоқда.

Сут-товар фермаларида ишни икки сменага ўтказиш республикада қониқарсиз ҳал қилинмоқда. Бугунги кунда 1700 та фермадан атиги 483 тасигина сменали ишга ўтган, холос. Кўпгина хўжаликларда бу муҳим тадбирнинг социал, маданий ва маиший аҳамиятини ҳар томонлама ишончли тарзда тушунтиришга эътибор берилмаяпти. Партия ва касаба союз комитетлари хўжалик раҳбарларидан бу масалани тезроқ ҳал қилишни талаб қилмаяптилар.

Суҳбат иштирокчилари ана шу ва бошқа бир қанча масалалар юзасидан тажриба алмашдилар, етилган муаммоларни ўртага ташладилар.

Давра суҳбатини Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг секретари — агросаноат комплекси ходимлари касаба союзи республика комитетининг раиси **Т. Собитов** олиб борди. Суҳбатда республика Давлат агросаноат комитети раисининг биринчи ўринбосари, Ўзбекистон ССР министри **И. Қ. Қурбонов** иштирок этди ва учрашув қатнашчиларининг саволларига жавоб берди.

Суратда: «Давра суҳбати» қатнашчилари. В. Молгачёв фотоси.

ПАХТА ТАҚДИРИ — ҚЎЛИМИЗДА

Республикада биринчи бўлиб пахта тайёрлаш планини бажарган Хонқа райони илғор пахтакорларидан бири — Охунбобоев номли колхоздан Хўжаёр Собиров бошлиқ бригадаси коллективи 1987 йилда 118 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 38,2 центнердан ҳосил кўтарди.

— Биз барча пахта майдонларини бригадага аъзо бўлган оилаларга бириктиб бердик, — деди **Х. СОБИРОВ**. — Оиладаги ҳар бир ишловчи ҳисобига бир гектардан ер ажратилди. Мабодо, оила шартномадаги мажбуриятни бажаролмаса, ундан ерни олиб қўямиз. Ерларимизнинг алоҳида хусусияти йўқ. Юқори ҳосил етиштиришнинг асосий гарови — меҳнатни тўғри ташкил қилиш ва экин майдонларини ўғитлашга катта аҳамият беришдан иборат. Биз шунга амал қиляпмиз. Айниқса, ерни маҳаллий ўғит ва калийга тўйдирамиз. Чигитнинг мағзи тўқ, толаси бақувват бўлади.

Ўтган йили жами пахтанинг 80 процентини биринчи сортга топширдик. Даромад ҳам шунга яраша бўлди.

И. ҚУРБОНОВ. — Мен бу хўжаликка борганман. Ишлаб чиқариш маданияти яхши, йўллар ҳам, далалар ҳам доимо саришта. Хўжаёр ака бригадасида ишловчига ғамхўрлик катта. Ўз ёрдамчи хўжалиги бор, аъзолардан ортган гўшт ва сутни давлатга сотишади. Ҳар бир қарич ернинг қадрига етишади, ҳатто пахта битмайдиган қумлоқ жойларга қовун-тарвуз экиб қўйишади.

Навоий область Навбаҳор районидаги «Бухоро» колхозининг бригадири Нурмамат НУРАЛИЕВ ўз сўзини алмашлаб экиш аҳамиятидан бошлади: бригадамиз,— деди у, — 58 гектар ерга пахта экади. Ҳар бир картадаги пахтани 4—5 йилда озуқабоп экин билан алмаштирамиз. Умуман ҳар етти йилда бутун экин майдонимизда алмашлаб экиш цикли ўтказилади.

Менинг наздимда, деҳқончиликдаги омад ерни экишга тайёрлашга боғлиқ. Ҳайдаш чоғида ўғит солиб қўйилган ерни кечалари текислаб чигит қадашга ҳозирлаймиз. Экиш кундузи олиб борилади. Яганалаш, қатор ораларига ишлов беришда агротехника қоидаларига тўла риоя қиламиз.

Савол: Бригадангизда машина теримига муносабат қандай?

— Бизда қўл кучи ниҳоятда кам. Ўтган йили бригадамиз машина терими планини 170 процент қилиб бажарди. Аввало, ғўзани машина теримига мослаб парваришладик. Ғўза баргини сунъий тўктиришда самолётлардан эмас, ер усти аппаратларидан фойдаландик. Биринчи теримда 96 процент пахта терилди. 106 процент ҳосилимиз биринчи сортга топширилди. Ҳосилдорлик пландаги 38 центнер ўрнига 52 центнерга етди...

Бизни қийнаётган муаммолардан бири — пахта навларига боғлиқ. Масалан, биргина бизнинг колхоз уч хил нав экади. Агросаноат органлари шу масалада принципиаллик кўрсатишлари зарур, деб ўйлайман.

— Пахтачиликни янада ривожлантириш борасида бизнинг ҳам истакларимиз бор, — деди ўз сўзида **Наманган область Норин районидаги «Коммунизм» колхозининг бригадаси бошлиғи Файзихон ШОДМОНОВА.** — Олимларимиз пахтанинг деҳқон суядиган мағзи тўқ ва саноат талабига жавоб берадиган мустаҳкам толали навларини тезроқ яратсалар. Фосфорли ўғит таъминоти етарли эмас.

ЁҚИМЛИ ЧЕКИНИШ: 1987 йили бригадир сайловига бағишланган йиғилишда Файзихоннинг ҳам номзоди кўрсатилганди. Сайловда қатнашганларнинг ҳаммаси якдиллик билан уни ёқлаб овоз беришди.

Шундан эътиборан у бошчилик қилаётган коллектив пудрат усулига ўтиб, чек системасида меҳнат қилаётир. Янги усул бригаданинг ҳар бир аъзосига, ер, техника, уруғлик, ўғит, пул-материал сарфига эгалик ҳиссини кескин оширди.

— Бригададагина эмас, балки хўжаликда алмашлаб экиш, ҳашаротларга қарши биологик метод асосида курашишни тўла амалга оширдик, — деб сўзини давом эттирди Ф. Шодмонова. — Натижа ёмон бўлмади. Обҳаво инжиқликларига қарамай, 69 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 31,8 центнердан жами 220 тонна пахта етиштириб, планни 101 процент қилиб бажардик. Ялпи ҳосилнинг 70 процентини юқори сортларга сотдик.

Кўриниб турибдики, иқтисодий ишлар самараси ёмон эмас. Бир ишловчи ҳисобига етиштирилган маҳсулот қиммати 5530 сўмни ташкил қилди. Меҳнат унумдорлиги колхознинг ўртача кўрсаткичидан 20 процентга кўп бўлди. Ф. Шодмонова бошлиқ бригада аъзолари жуда арзон пахта етиштиришди. Бир центнер пахтанинг таннархи 26 сўму 53 тийинга тўғри келди.

Улар шу кеча-кундуз далаларда қизғин иш олиб бораётирлар.

— Мен пахтамизнинг ҳалол шуҳрати тикланишти учун барча бригадирлар, дили оқ пахтакорлар қўлидан келган барча ишни қилишга тайёр, деб ҳисоблайман. Фақат етилган масалаларни тезроқ ҳал этиб берсалар, бас.

Маъмуриятчиликка, колхоз ва совхозларга буйруқ беришга чек қўйиш лозим. Аграр сектор меҳнаткашларининг ташаббускор, омилкор фаолиятига кенг йўл очиб бериш, меҳнатни ташкил этиш ва унга ҳақ тўлашнинг барча самарали усулларидан: колхоз ва совхозларнинг ичида коллектив, ижара пудрати, оилавий пудратдан, шунингдек РАПО доирасида янгича ёндашувлардан актив фойдаланиш керак.

(КПСС Марказий Комитети февраль Пленуми материалларидан).

— Совхозимиз шароитида оилавий пудрат яхши натижа берди, — деб суҳбатни давом эттирди, **Пахтаобод районидаги «Маданият» совхози пахтачилик бригадасининг бошлиғи Х. УМАРОВА.**

Ўтган 1987 йилда ғўза парваришига ҳашарчилар жалб этилмади. Бунинг натижасида транспорт харажати тежалди. Оилавий звеноларнинг ишга бўлган масъулияти ҳам кучайди.

Ўтган йили бригадамиз коллективи 113 гектар ерда деҳқончилик қилиб, шундан 69 гектарига пахта, 39 гектарига беда, 5 гектарига картошка эккандик. Шу экинлар юзасидан белгиланган планларни бажардик. Планда кўрсатилган 138 минг сўм ўрнига 146 минг сўм даромад олдик.

Бухоро область Ғиждувон районидаги С. Айний номли колхоз бригадири Бобоқул ОТАМУРОДОВнинг ташвиши:

— Кейинги йилларда тажриба шуни кўрсатдики, ўғитларнинг йиллик нормасидан ярмини ерга шудгор пайтида солиш яхши самара келтирмоқда. Бироқ қишлоқ хўжалигида хизмат кўрсатиш бирлашмаси — «Сельхозхимия» шудгор пайтида бу ҳақда ўйламайди ҳам.

Техникага эҳтиёт қисмлар масаласи. Нега улар тўғридан-тўғри хўжаликларга етказиб берилавермайди? «Тошкент — 1» навини экиб, ҳосилнинг 20 процентини биринчи сортга, асосий қисмини иккинчи, учинчи ва тўртинчи сортларга сотдик. Хўжалик ҳисоби шароитида бу нарса даромадга салбий таъсир қилади, ахир. Мен ҳам яхши навлар яратилиб, қатъий равишда районлаштирилиши тарафдориман.

Тошкент область Оққўрғон районидаги «Ленинобод» колхозининг бригадири Бўрибой Алибоев саволи:

— Республика матбуотида «Гурлан — 1» дефолианти ҳақида ўқиган эдик. Самараси юқори, соғлиққа хавфсизлиги билан диққатимизни тортди. Нега шу дефолиант ҳаммага етарли ишлаб чиқарилмайди?

И. ҚУРБОНОВ: — Газеталарда бу дефолиантларни янгилик сифатида ёзилгани яхши гап. Ҳозир бу дефолиант синчиклаб ўрганиляпти.

— Пахтамизнинг 92 процентини биринчи ва иккинчи сортларга топширдик, — деди жиззахлик пахтакор — **Мирзачўл районидаги Абай номли совхоз бригадири Бурхон ТУРДИЕВ.** — Чек системаси қўл келяпти. Механизаторларнинг ойлик маоши бир неча баравар ошди.

И. ҚУРБОНОВ: — Планга қўшимча етиштирилган ҳосил қийматининг 50 проценти ишловчиларга тақсимланиши керак. Пландан ортиқча олинган даромаднинг тенг ярми устама ҳақ-мукофот сифатида берилади. Бунга ҳеч ким монелик қилмаслиги лозим.

ШОЛИКОР ДАРДИ

— БРИГАДАМИЗ анча йирик, 1982 йилдан бошлаб хўжалик ҳисоби жорий қилинган. 514 гектар ерда деҳқончилик қиламиз. Механизаторлар ҳам, механик хам ўзимиздан. Ишлаб чиқариш муаммоларидан тортиб то оилавий масалагача бригаданинг 5 кишидан иборат кенгаши қараб чиқади ва ҳал қилади. Кенгаш қандай қарорга келса, шу қарор қатъий, ҳамма бажаришга мажбур. Ўтган йилнинг якунига кўра ҳар бир ишчи ўртача 3424 сўмдан даромад қилди.

Юсупбек ИБРАГИМОВ — Қўнғирот районида машҳур шоликорлардан бири, Қорақалпоғистон АССР Олий Советининг депутати, Чкалов номли совхознинг 5-бригадасига раҳбарлик қилади.

— 80-йиллар бошида «Узрос» навли шоли экардик. — деди у. — Бу уруғ касалга чалинди, шекилли, ҳаракатларимиз бесамара бўлди. Ҳосилдорлик 36—40 центнердан ошмади. 1984 йилдан бошлаб «Нукус — 2» навини эка бошладик. Бу нав сувни кўп талаб қилмас экан. Ҳар гектарга нормадаги 260 килограмм уруғ сепиб, 52 центнердан шоли оляпмиз.

Хуллас, даромад хусусида зоримиз йўқ. Лекин биз ҳам пахтакорлар сингари дала шийпонлари бўлишини истаймиз. Энг ўткир муаммолардан бири — ичимлик сув ташвишидир. Орол фожиаси таъсири ҳозироқ сезилиб қолди. Ерларимизда мева-сабзавот унмаяпти. Ҳатто қовун-тарвуз камайиб кетди...

ЧОРВА МАҲСУЛДОРЛИГИНИНГ ЧЕКИ БОРМИ?

Тошкент областидаги «Чиноз» наслчилик совхоз-техникуми сут соғувчиси Н. ДВОРЧЕНКО:

— Хўжалигимиз сут, гўшт етиштиришдан ташқари, ўз подамизни тўлдириш ва область хўжаликларига сотиш учун зотли бузоқлар етиштиради. Йилига ишлаб чиқарилган сут 7 минг тоннадан ортиқ бўлиб, гўшт 650 — 800 тоннани ташкил этади.

Мен меҳнат қилаётган бригада коллективи жуда аҳил. Ўтган йили мавжуд 132 бош соғин сигирнинг ҳар бошидан 5424 килограмм, жами 542 тонна сут соғиб олдик. Менинг дугоналарим Дилара Усеинова билан Насиба Юлдибаевалар ҳар бош сигирдан беш минг килограмм сут соғишди.

Ўзимга бириктилган сигирларнинг ҳар биридан ўтган йили мен соғиб олган сут 5613 килограммга етди. Бу деган сўз — пландагидан 46 тонна кўп сут олинди, демакдир. Бу йилги шахсий планимда ҳар бош сигирдан 4900 килограмм сут соғиш белгиланган. Мажбуриятим — 5500 килограмм. Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси очиладиган кунгача беш йилликнинг уч йилига мўлжалланган шахсий планимни бажаришга сўз бераман.

Уч йилдирки, 2-фермада дренаж ишлари олиб бориш масаласи ҳал этилмаётир. Посёлкалардаги уйларнинг деворлари захдан нурамоқда. Ер ости сувлари яқин. Лойиҳалаш ташкилотлари тегишли ҳужжатлар тайёрлаб беришни чўзиб юбормоқда.

Мавжуд тўрт ҳаммом дизель ёнилғисида ишлайди. Бу ёнилғини ҳаммом учун ишлатиш ман қилинди. Маъмурият агросаноат комитетидан печь ёнилғиси фондини ололмаяпти. Шу сабабли, ҳаммомлар муттасил ишламайди. Турар жой, социал объектлар қуриш, ремонт қилиш учун керакли материаллар фонди масаласи ҳал этилишига муҳтожмиз.

Савол: Надежда Григорьевна, сут-товар фермаси ишини икки сменада ташкил этиш хусусида нима дейсиз? Дам оладиган кунларда ишлайдиган соғувчининг иш унуми қандай?

Н. ДВОРЧЕНКО: — Биз ҳануз сигирларни кунига уч марта соғяпмиз. Мен ойига беш кун дам оламан. Шу кунларда ўрнимда ишлаган соғувчининг иш натижаси билан меники ўртасида фарқ йўқ. Кунига икки марта соғишга ўтсак, яхши бўларди.

Чинозлик пешқадам чорвадор суҳбат охирида Фарғона область Тошлоқ районидаги «Партия XXII съезди» колхозининг илғор сут соғувчиси Ҳайдар МАМАЖОНОВни социалистик мусобақага чақирди. Ҳар икки соғувчи меҳнат баҳсида куч синашиш билан бирга бир-бирининг тажрибаларини баҳам кўриб туриш ҳақида келишиб олишди.

Самарқанд районидаги М. Горький номли сут-товар фермаси зоотехниги Сирож УСМОНОВ бундай деди:

— Икки сменали иш режимига ўтишни ёқлаймиз. Бу тадбир бир йўла 12 соғувчига дам олиш куни беришни таъминлади. Бундан беш йил аввал тиришиб ишлашимизга қарамай фермадаги аҳвол ёмонлиги туфайли коллективимиз фақат зарар кўрарди. Бригада пудратининг жорий этилиши билан ишларимиз бутунлай ўзгарди. (Улар биринчилар қаторида бригада пудратига ўтишди. Ҳозир бу бригаданинг тажрибаси область миқёсида ўрганилаётир). Эндиликда бригадада ҳар бир тийин ҳисобли, ишга бўлган муносабат ҳам бутунлай ўзгарди. Натижа ёмон эмас. Ҳар бош сигирдан соғиб олинган сут 3900 килограммни ташкил этди. Салима Хўжаева 4730, Метин Харишева 4400 килограммли кўрсаткичга эришдилар.

Давра суҳбати иштирокчиларидан бири — **Овултой Зиётов Нурота районидаги «Нурота» қоракўлчилик давлат наслчилик заводида бош чўпон** бўлиб ишлайди. У ўтган йили 703 бош қўйдан пландаги 667 ўрнига 744 қўзи олди. 10,9 центнер ўрнига 16,1 центнер жун қирқиб топширди.

— СЖК деган балодан кутулганимиз яхши бўлди. Ҳозир қўйлар соғлом ва дуркун. Уларнинг вазни 2-2,5 баравар ортди. Олдинлари битта тери 26-28 сўмга сотилса, ҳозир ўртача 48 сўмдан сотиляпти. Даромадимиз ошди. Мукофотнинг ўзи 8800 сўмни ташкил қиляпти.

Давлат агросаноат комитети ва касаба союз раҳбарларига бир-иккита илтимосларимиз бор. Электр-энергиясидан ҳамма отарлар ҳам баҳраманд эмас. Ер ости сувларидан фойдаланишимизда амалий ёрдамга муҳтожмиз. Яна бир муҳим масала: чўпонлар ва уларнинг фарзандлари қачон мева-сабзавотга тўяди?..

Оржоникидзе районидаги Ильич номли ишлаб чиқариш бирлашмаси паррандачилик бригадири Лидия Орлова бошлиқ коллектив ўтган йили давлатга тухум сотиш планини анча ошириб бажарди. Бирлашмада парранда гўшти етиштириш йилдан-йилга кўпайтирилмоқда. Касаба союз комитети меҳнаткашларнинг дам олишига алоҳида эътибор беради. Саёҳатлар уюштирилади. Коллектив бўлиб Тошкентдаги театрларга, концерт залларига боришади. Ишлаб чиқаришни бошқаришда ишчилар иштироки катта наф келтирмоқда...

Савол: Лидия Евгеньевна, ўтган йиллари магазинларимизда чет элдан келтирилган товуқ ёки жўжа сотиб олганмисиз? Бирлашмангиз савдога чиқараётган маҳсулот билан уларни солиштириб кўрганмисиз?

Л. Орлова: — Ҳа, сотиб олганман, ва тўғриси, уялганман. Бизда етиштирилган тайёр маҳсулотни истеъмолчига дид билан етказиб бериш ҳамон эътибордан четда. Бирлашмамиздан истеъмолчига юборилаётган гўштнинг сифати ҳам, кўриниши ҳам яхши эмас. Бу хусусда кўп гап бўлган. Маҳсулотимизга муносиб товар кўриниши бериш учун ҳозирги ишлаб турган линия ярамайди. Механизмлар эски. Республикадаги тармоқ раҳбарларимиз ваъда қилишларича, яқин бир-бир ярим йилда линия янгиланар экан...

МЕВА ВА САБЗАВОТНИНГ БАҲОСИ

— ҲОЗИРГИ гап-сўзлардан шу нарса маълум бўляптики, бозорларда мева, айниқса ҳўл меванинг нархи баланд. Нега? Чунки, мева ва узумчиликка ихтисослашган хўжаликлар аҳоли талабини қондира оладиган даражада етарли қувватга эга эмас. Ҳосилдорлик кам.

Кўпчилик соҳибкорлар қатори биз ҳам яқин-яқингача мева бир йил ҳосил бериб, иккинчи йили ҳосил бермайди, деб ўйлардик. Тажриба бунинг аксини кўрсатди. Суви, ўғитини ўз вақтида бериб, яхши парвариш қилиб, мевали дарахтдан ҳар йили ҳам мўл ҳосил олдик, — дейди Косонсой районидаги «Бухоро» боғ-узумчилик совхозининг бригадири М. Меҳмонов.

М. МЕҲМОНОВ. — 1980 йилдан буён боғдорчилик бригадасига бошчилик қилади. У бошлиқ бригада аъзолари ҳар йили план-топшириқларини бажариб келаётир. Улар ўтган йили 52 гектар боғда коллектив пудрат асосида меҳнат қилишди, ҳосилдорлик 48 центнерга етди. 252 тонна ўрнига 695,6 тонна мева топшириб, планни 276 процент қилиб адо этишди.

Хўш, бу ютуқларга қандай эришиляпти? Бу тажрибани оммалаштириш мумкинми? Ҳа, мумкин, — дейди бригадир. — Фақат боғлардан олинадиган маҳсулот миқдорини, сифатини яхшилаш учун:

—боғлардаги ҳосилни йиғиб олиш билан бир қаторда ҳар бир мевали дарахт тагини махсус мослама билан квадрат усулида кавлаб аммофос, гўнг ва бошқа ўғитлар солиш;

— мавжуд мевали дарахтларга шакл беришни босқичма-босқич олиб бориш;

— етиштирилган ҳосилни сифатли сақлаш учун йилига уч марта ҳашаротга қарши курашиш;

— сув танқислиги ҳал этилмаган жойларда боғ оралари ҳайдалгандан сўнг қаторлар орасига ариқ очиш, ҳар бир дарахт тагига айлана чуқурчалар кавлаб қўйиш зарур.

Биз ана шу тадбирларни амалга оширяпмиз. Лекин ҳал этилмаган муаммоларимиз ҳам бор. Бизни энг қийнаган ташвиш — етиштирилган ҳосилни уринтирмай аҳолига етказиб бериш. Мевалар кўпинча вагон кутиб қолади. Оқибатда маҳсулотнинг сифати бузилади.

— Боғбон укамиз айтган муаммолар бизда ҳам бор, — деди **Фарғона область Фарғона районидаги Ленин номли совхоз сабзавотчилик бригадири Абдували АБДУРАҲИМОВ.**

— Келгуси йил ҳосилига замин яратиш учун қишданоқ кўчат чиқариб ўтқазамиз. Техника, ўғит ташвиши деймиз. Амаллаб кўзлаган ҳосилни етиштирамиз. Бироқ етилган сабзавотни йиғиштириб, буюртмачиларга жўнатиш учун кузда уч фаслда қилган меҳнатимиздан кўра кўпроқ азоб чекамиз, десам янглишмайман. Яширмайман, помидор теришда фарзандларимиз ёрдам беришади. Аммо консерва заводига топшириш деса, юрак орқага тортади. Помидор ортилган тележкалар кеча-кундузлаб қолиб кетади. Савдога чиқариш муаммоси ҳам бундан қолишмайди.

Маҳсулот етиштириш ва қайта ишлаш тармоқлари Давлат агросаноат комитетига бирлаштирилганда ҳаммамиз севинган эдик. Лекин ҳанузгача область агросаноат комитети пишган ҳосилни пешма-пеш қабул қилишни тартибга сололмаяпти. Тонна-тонналаб ҳосил нобуд бўлаётир.

Бригадир қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини бошқаришда асосий сиймодир. У моддий неъматлар асосини яратаётган кишилар билан бевосита иш олиб боради. Агросаноат комплексининг турли тармоқлари проблемалари бригадирлар томонидан манфаатдорлик билан муҳокама қилиниши бутун суҳбат мазмуни моҳиятини янада оширди. Очиқ-ойдин фикр олишув, республика экономикаси ҳақида чинакамига қайғуриш — қайта қуришнинг бугунги босқич вазифаларини бажариш учун ҳаракат қилаётган кўп минг сонли бригадирлар корпусининг амалий фаолиятига хосдир.

Ўйлаймизки, Давра суҳбатида тилга олинган масалалар пахтачилик ва чорвачиликдаги, дончилик ва мева-сабзавот етиштириш соҳасидаги ҳамкасбларда ҳам фикр-мулоҳаза уйғотади.

Хатларингизни кутамиз, азиз дўстлар!

А. АБДУБАННОПОВ,
М. ХУДОЙБЕРДИЕВА,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари.

МЕҲРИБОН ДЎСТ

А. С. Макаренко туғилган куннинг 100 йиллигига

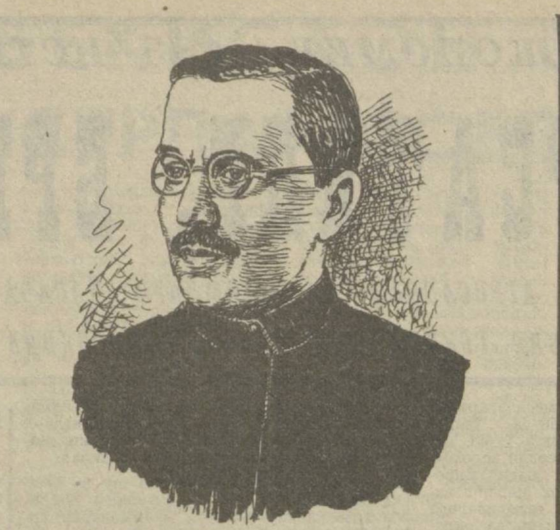

Биз Антон Семёнович Макаренко (1888—1939) ни буюк совет педагоги, таниқли ёзувчи сифатида ардоқлаймиз. Унинг ҳаёти ва ижоди совет маданияти, педагогикаси ва адабиёти тарихида ажойиб босқичдир. У ўттиз икки йил мобайнида педагогика соҳасида ишлади. Унинг муаллимлик фаолияти мамлакатда революцион ҳаракатнинг кўтарилиши даврига тўғри келди. Ишчилар орасида яшаётган ва ишлаётган ёш ўқитувчига революцион ғоялар фавқулодда куч билан таъсир этди. А. С. Макаренконинг маънавий юксалишида Максим Горький ҳам катта роль ўйнади.

А. С. Макаренко Улуғ Октябрь социалистик революциясини зўр кўтаринки кайфият билан кутиб олди. Унинг педагогик истеъдоди совет даврида тўла-тўкис ва ҳар томонлама намоён бўлди, камолот чўққисига эришди. Антон Семёнович зукко, кенг маълумотли киши бўлиб, адолатсизликнинг ҳар қандай кўринишига тоқат қила олмасди. У ўз ишига чексиз садоқатли эди. Болаларнинг сезгир мураббийси ва дўсти бўлган Макаренко тарбиявий ишда асосан: «Инсонга нисбатан иложи борича кўпроқ ҳурмат-эҳтиромда бўлиш ва иложи борича унга нисбатан кўпроқ талабчанлик қилиш» — деган шиорга риоя этарди. У болаларни мустақил фикрлашга ўргатди, уларни меҳнатсеварлик руҳида тарбиялади.

Антон Семёнович очарчиликка, вайронагарчиликка, анархияга қарши курашнинг машаққатли йилларида ўзининг куч-ғайрати ва сиҳат-саломатлигини аямай ишга солди. А. М. Горький номли колонияда ҳамда Ф. Э. Дзержинский номидаги меҳнат коммунасида Совет ҳокимиятига содиқ бўлган кишиларни болалар тарбиясига жалб этди. У ўтмиш йилларда ҳаёти бузилган болаларда умид учқунларини яна алангалатди, уларни тарбиялади. Бу йиллар янги кишини тарбиялашнинг шакл ва усулларини қидириш йиллари бўлди. Шунинг натижасида Антон Семёновичнинг минглаб шогирдлари социалистик жамият қурувчилари сафидан фаол ўрин олдилар.

А. С. Макаренко ёзувчи сифатида ҳам ўзига хос истеъдод соҳиби эди. Унинг қаламига мансуб «Педагогик поэма» давримизнинг энг ўқимишли ва илҳомбахш адабий ёдгорликларидан биридир. Макаренко ўз ҳаёти, санъаткорга хос маҳорати, инсон қалбининг ҳар бир юрак уришини ҳис эта олиш ва уни ифодалай билиш маҳорати билан совет кишилари ҳурмат-эътиборини қозонди.

Макаренконинг асарлари ва педагогик тажрибаси коммунистик тарбия назарияси, методикаси ва амалиётини ишлаб чиқиш ҳамда ривожлантириш ишига ҳозир ҳам самарали таъсир ўтказиб келмоқда. Бугунги кунда мамлакатимизда ўтказилаётган умумтаълим ва ҳунар мактабининг ислоҳоти А. С. Макаренконинг адабий-педагогик мероси ниҳоятда қимматли аҳамиятга эга эканлигини яна бир карра исботламоқда. Бу мерос энг яхши новатор ўқитувчиларнинг, мураббий усталарнинг, пионер вожатийлари, тарбиячилар, умуман ўз ҳаётини болаларга бағишлаган барча кишилар ижодида ўз ифодасини топмоқда.

●

11 март куни Тошкентда «А. С. Макаренконинг педагогик ғоялари ва замонавийлик» мавзуида республика илмий-амалий конференцияси бўлиб ўтди. Конференция атоқли совет педагоги туғилган куннинг 100 йиллигига бағишланди. Ўзбекистон ССР Маориф министрлиги, Қори Ниёзий номли педагогика фанлари Ўзбекистон илмий тадқиқот институти ҳамда Ўзбекистон ССР «Билим» жамияти правлениеси уюштирган конференция ишида Ўзбекистоннинг машҳур олимлари, тажрибали педагоглар, олий ва ўрта ўқув юртларининг раҳбарлари, лекторлар қатнашдилар.

Докладлар ва нутқларда А. С. Макаренконинг бой ижодий мероси, педагогик ғояларининг теранлиги мактаб ислоҳотини амалга ошириш борасидаги ҳозирги вазифаларни ҳал этиш билан узвий боғлиқ ҳолда очиб берилди. А. С. Макаренко педагогик меросини, айниқса оилавий, меҳнат ва атеистик тарбия соҳасидаги меросини чуқур ўрганиш ва ундан амалда фойдаланишга катта эътибор берилди. Атоқли совет педагоги тажрибасини ижодий ўзлаштириш республика ўқитувчиларига ўз олдиларида турган вазифаларни муваффақиятлироқ ҳал этишга ёрдам бериши таъкидланди.

(ЎзТАГ).

● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

• Мусобақа арафасида

ИШОНЧНИ ОҚЛАЙМИЗ

Бухоро области спортчилари «Совет Ўзбекистони» газетаси соврини учун марафонча югуриш ва спортча юриш баҳсларига катта қизиқиш билан қарайдилар. Ўтган йили совриндорлик баҳси Бухородаги марказий стадионда старт олган эди. Бу йил эса Фарғона областининг Яйпан шаҳрида бўлажак мусобақага тайёрланишмоқда. Шу муносабат билан газета соврини учун мусобақаларнинг доимий иштирокчиларидан бири, эндиликда область болалар ва ўсмирлар спорт мактаби тренери У. МАЪМУРОВГА бир неча саволлар билан мурожаат қилдик.

— Ўтган йили бухоролик марафончилар мезбон сифатида мусобақада иштирок этиб, совринли иккинчи ўринни эгаллашган эди. Навбатдаги баҳсларда иштирок этиш режалари ҳақида гапириб берсангиз?

— Газета соврини учун курашнинг бу сафарги баҳсига ҳам қизиқиш катта. Маълумки, бултур умидли ёшларимиздан М. Сайфуллаев 20 километрли масофага югуришда ўсмирлар орасида маррада биринчи бўлган эди. Тошпўлат Розиқов эса спортча юриш бўйича ғолиблик супасининг иккинчи поғонасига кўтарилган. Ўтган давр мобайнида спортчиларимиз машқларни бўшаштиришмади. Шайликни тобига етказишга ҳаракат қилдилар. Тажрибали марафончилар қатори А. Чесноков, В. Иванов, Қ. Зарипов каби ёшлар ҳам машқларга зўр беришмоқда. Умуман ўндан ортиқ марафончидан иборат область командаси Яйпан мусобақаларида қатнашади.

— Бухоролик марафончиларнинг катта-кичик мусобақалардаги иштироки ҳақида қандай фикрдасиз?

— Яқинда Наманганда ўтказилган кросс ва спортча юриш бўйича республика мусобақаси ҳам ёшларимизнинг ҳозирлигини оширишда босқич бўлди. Югурувчилар командаси ўз группасида биринчи ўринни олди. Шахсий ҳисобда муваффақиятли қатнашган Т. Розиқов 20 километрли масофа бўйлаб спортча юриш қилди. Унинг Сочи шаҳрида бўлиб ўтган мамлакат мусобақаларидаги иштироки ҳам самарали кечди. У мазкур масофада қўлга киритаётган натижаларни бирмунча яхшилади.

— Маълумки, марафонча югуриш ва спортча юриш қийин ва масъулиятли тайёргарликни тақозо қилади. Областда марафончилар сафини кенгайтириш, маҳоратини ошириш борасида қандай ишлар амалга оширилмоқда?

— Сирасини айтганда, спортнинг мазкур тури бўйича республикага таниқли ҳамюртимиз Николай Башкирцев издошларини кўпайтиришга ҳаракат қилинмоқда. Николай газета соврини учун курашда бир неча бор совринли ўринларни эгаллаб, мухлисларни қувонтирган. Эндиги вазифа ана шу моҳир спортчимиз анъаналарини давом эттириш. Бунинг учун ўсмирларимизни умумжисмоний машқларига эътибор қилишлари, енгил атлетиканинг бир қанча турлари билан шуғулланишлари учун имконият яратмоқдамиз. Кейинчалик умидли ёшлардан моҳир марафончилар тайёрлаш кўзда тутилган. Когон шаҳрида спорт мактабимиз филиали очилиши ҳам шу мақсадга қаратилган.

— Мухлислар номидан Яйпанда ўтказиладиган совриндорлик баҳсида сизларга муваффақият тилаймиз.

— Раҳмат. Бу йилги мусобақада ҳам ишончни оқлашга ҳаракат қиламиз.

Н. НАИМОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

РАССОМЛАРНИНГ ИЖОДИЙ ҲАМКОРЛИГИ

Ўзбек рассоми Жавлон Умарбеков шимолий Рейн-Вестфалия ўлкасининг пойтахти Дюссельдорф шаҳри ҳаётидаги бир лаҳзани ўз асарида акс эттирди. Бундан бир неча йил муқаддам чет элда бўлган рассом «ГФР бўйлаб» туркумидаги асарларини яратди. Бу асарлар 11 март куни Тошкентда очилган кўргазманинг бир қисмини ташкил этди.

Республика киночилар уйида очилган мазкур кўргазма СССР билан ГФР рассомларини ўзаро боғлаган ўзига хос ижодий кўприкдир. Кўргазмага юзга яқин ранг тасвир, графика, ҳайкалтарошлик асарлари қўйилган. Бу асарларнинг ярми Германия Федератив Республикаси мўйқалам ва кески усталарининг, ярми эса уларнинг совет ҳамкасблари ижодига мансуб. Кўргазманинг совет бўлимида Москва ва Ленинград, Ўзбекистон, Озарбайжон, Туркманистон рассомларининг асарлари қўйилган. Бу асарлар Ғарбий Европа мамлакати бўйлаб қилинган ижодий сафар натижалари бўлиб, уларнинг кўпчилиги «йўл хотиралари», чизгиларни эслатади.

Кўргазмага ўзларининг қатор асарлари намойиш этилаётган ГФРлик муаллифлар келишди. Улар орасида ҳайкалтарошлар Ханнилор Келлер ва Инго Ренгхольц, тасвирий санъат устаси Генрих Герц, график рассом Аксель Фатерлар бор. Улар ўзбек ҳамкасбларининг ижодий устахоналарига борадилар, Ўзбекистоннинг қадимий шаҳарлари билан танишадилар.

— Бундай ҳамкорлик кўргазмаси илк бор ташкил этилди, — деди ГФР рассомлар союзи кўргазмалар бўлимининг раиси Гюнтер Кремер. — Кўргазма шахсий алоқаларни чуқурлаштирибгина қолмай, ГФРдаги ҳозирги замон рассомларининг ижоди ҳақида тасаввур ҳосил қилишга, Совет рассомлари кўзи билан мамлакатимизни кўришга ҳам ёрдам беради. Бундай кўргазмаларни келгусида ҳам ўтказиб туриш керак. Мамлакатларимиз ўртасида маданий алоқаларни муваффақиятли ривожлантиришнинг гарови ана шунда, деб биламан.

— Тошкент бундай кўргазма ўтказилаётган дастлабки шаҳардир, — дейди СССР Рассомлар союзи кўргазмалар директори А. Г. Алексеев. Тошкентдан сўнг мазкур кўргазма Озарбайжон пойтахти Боку шаҳрига йўл олади. У ердан эса Дюссельдорфга жўнайди. Шундай қилиб шимолий Рейн-Вестфалия ўлкасида совет рассомларининг ижоди билан танишадилар.

Э. ТУХФАТУЛЛИНА,
ЎзТАГ мухбири.

• Ташвишли сигнал

ҚАРОВСИЗ БУЛОҚЛАР

Ҳар куни минерал сув билан тўлган кучли автоцистерналар Қамаши район марказидан Қаршигача 90 километр масофани босиб ўтади. Улар ҳали фойдаланишга қабул қилиб олинмаган, лекин минерал сув тайёрлаб чиқараётган алкоголсиз ичимликлар заводига шифобахш сув келтиради. Бунда цистерналар қудуқ яқинида жойлашган область физиотерапия касалхонасини четлаб ўтадилар. Бу даволаш муассасасининг беморлари эса ҳамон дорихона экстрактлари солиб тўлғазилган ванналар билан қаноатланиб қолмоқдалар...

Касалхона бош врачи Н. Газиевнинг қалин папкаси бўлиб, ундаги қоғозларнинг мазмунини у ёддан билади. Папкада ёнгинасидан топилган иссиқ минерал булоқ сувидан даволаш мақсадларида фойдаланиш проблемаси тўғрисида ҳар хил идоралар билан ўн йилдан бери олиб борилаётган ёзишмалар сақланади.

Ҳужжатларнинг бирида 1981 йил қўшни Қизилқишлоқ территориясида учта қудуқ пармаланганлиги ва унинг суви шифобахш эканлиги айтилади. 1-қудуқ айниқса қимматли бўлиб, сувининг таркиби Кавказдаги Ессентуки курортининг сувиникига ўхшаб кетади. Хуллас, дарҳол қувур ётқизиш зарурати асослаб берилди. Бу эса шу ерда катта даволаш маркази очишга имкон берган бўлур эди. 1982 йилнинг 26 майида Н. А. Семашко номли курортология ва физиотерапия илмий-тадқиқот институтининг директори профессор Н. М. Мажидов ана шу хатга имзо чеккан.

Бошқа бир ҳужжатда касалхонадан 16 километр наридаги Фрунзе номли совхоз майдонида олтингугурт булоғи топилганлиги ва сувининг таркиби машҳур Мацсеста булоғиникига ўхшаб кетиши хабар қилинади. Бу ўринда ҳам қувур ётқизиш талаб этилади.

Лекин на республика Соғлиқни сақлаш министрлиги, на маҳаллий органлар қайғуриш у ёқда турсин, «пастдан ташаббус кўрсатишга» уринишларни ҳам сира пайқамаяптилар. Улар қувур ётқизиб, 90 ўринли корпус, ванна блоки, ёрдамчи объектлар қуриш учун кўп йиллардан бери «маблағ тополмай келяптилар».

Шундай қилиб, маҳаллий медиклар оқизган кўз ёшига юқори идоралар «қўл ювиб туриш» билан овора бўлганларида савдо ходимлари ташаббусни қўлга олдилар. Чунки булоқлар ҳанузгача эгасиз бўлиб, қарийб ҳамма сув бекорга оқиб ётмоқда, шифобахш булоқ қуриб бормоқда.

Куйинчак кишилар ҳам йўқ эмас экан — бу кишилар сув бекорга оқиб ётмаслиги учун қудуқлардан бирининг оғзини амал-тақал қилиб ёпиб қўйдилар.

Ҳолбуки, ана шу йиллар мобайнида олис курортларга сафар қилиш, йўлланмаларни қўлга киритиш учун сарфланган пул ва вақтини тежаб, озмунча киши соғлиғини тузатиб олармиди? Кишининг иқлим ўзгаришига кўникишининг ўзига бир ҳафта кетиши мутахассисларга маълум. Ҳолбуки, шу ерда, қоқ область марказида машҳур курортлардан қолишмайдиган шифохона очилиши мумкин эди ва энг олис райондан ҳам унга 2—3 соатда етиб келса бўларди.

Шифобахш булоқлар қачонгача қаровсиз ётади?

В. ШУМАЙЛОВ,
ЎзТАГ мухбири.
Қашқадарё области.

Редактор Л. ҚАЮМОВ.

ҲАФТАЛИК ПРОГРАММА

ТВ ТВ

14 март, душанба

МТ-I. 7.00 — «120 минут». 9.05 — «Готвальд». Бадиий фильм, 4-серия. 10.45 — Футбол шарҳи. 11.15 — ва 16.00 — Янгиликлар. 16.15 — Қайта қуриш прожектори. 16.25 — Касб танлашда... 16.55 — Биз қандай дам оляпмиз? 17.30 — Болаларга ҳайвонлар ҳақида. 18.00 — Капиталнинг жонли қалби. 18.20 — Халқ куйлари Бутунроссия декадаси. 18.45 — Ҳужжатли фильм. 19.05 — Партия комитети ва қайта қуриш. 19.50 — «Готвальд». Бадиий фильм. 4-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Қайта қуриш прожектори. 22.15 — Шарқий Сибирь. 22.30 — Концерт. 23.30 — Футбол шарҳи. 01.00 — Дунё воқеалари.

МТ-II. 9.00 — Гимнастика 9.15 — Илмий-оммабоп фильм. 9.35 — Физика. 10.05 — Рус тили. 11.05 — СПТУ ўқувчиларига. 11.35 — Астрономия. 12.05 — Илмий-оммабоп фильм. 13.05 — «ГАИ инспектори». Бадиий фильм. 14.25 — Ҳужжатли фильмлар. 15.15 — Янгиликлар. 15.25 — «Виждон». Бадиий фильм, 1-серия. 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан! 19.45 — Халқаро панорама. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.45 — Москва — Лондон телекўприги. 21.30 — Время. 22.05 — Қайта қуриш прожектори. 22.15. — «Иллюзион». «Қирқ биринчи». Бадиий фильм. 23.15 — Тонгги почта. 23.45 — Янгиликлар. 24.00 — Теннис. СССР чемпионати.

ЎзТВ-I. 17.30 — Ботаника. 18.05 — Болалар учун фильмлар. 18.30 — Ўсмир ва қонун. 19.00 — «Резерв № I». 19.30 — Ахборот. 19.45 — «Келажак олдида қарздор». 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Қайта қуриш прожектори. 22.15 — «Иккинчи баҳор». Бадиий фильм.

ЎзТВ-II. 19.30 — Светафор. 20.30 — Телефильмлар. **Фрунзе.** 21.30 — Время. 22.05 — Қайта қуриш прожектори. 22.15 — Душанба куни, ишдан сўнг.

15 март, сешанба

МТ-I. 7.00 — «120 минут». 9.05 — «Готвальд». Бадиий фильм. 5-серия. 11.10 ва 16.00 — Янгиликлар. 16.10 — Қайта қуриш прожектори. 16.20 — Астрахань телевидениесининг программаси. 17.05 — Болалар учун фильм. 18.15 — Қадрдон ўлка оҳанглари. 18.35 — Тарих саҳифалари. 19.05 — Дунё воқеалари. 19.25 — «Готвальд» Бадиий фильм. 5-серия. 21.30 — Время. 22.00 — Қайта қуриш прожектори. 22.10 — Кино ва томошабин. 23.40 — Давлат «Коло» ашула ва рақс ансамблининг чиқиши. 00.05 — Дунё воқеалари.

МТ-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Илмий-оммабоп фильм. 9.35 — География. 10.05 — Француз тили. 11.05 — СПТУ ўқувчиларига. 11.35 — Информатика ва ҳисоблаш техникаси асослари. 12.05 — Француз тили. 13.05 — Ҳужжатли фильмлар. 13.50 — «Оҳангдор тошлар». Фильм-концерт. 14.20 — Янгиликлар. 14.30 — «Виждон». Бадиий фильм. 2-серия. 18.30 — Янгиликлар. 18.40 — Ритмик гимнастика. 19.10 — Музикали киоск. 19.40 ... 16 ёшгача ва ундан катталар. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.45 — Британия билан учрашувлар. 21.30 — Время. 22.00 — Қайта қуриш прожектори. 22.10 — «Малина виноси». Бадиий фильм. 23.40 — Янгиликлар.

ЎзТВ-I. 16.45 — География. 17.15 — Телефильм. 17.30 — Рус адабиёти. 18.05 — Ўзбек тили сизлар учун. 18.25 Мультфильм. 18.45 — Мактаб ўқувчиларининг Совет Иттифоқи Қаҳрамони А. Эшонқулов билан учрашуви. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Орол денгизининг муаммолари ҳақида видеофильм. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Дутор ва танбур тароналари. 21.30 — Время. 22.00 — Қайта қуриш прожектори. 22.10 — Театр ва замон. 23.10 — Бугун оламда нима гап?

ЎзТВ-II. 19.35 — Ҳужжатли фильм. 19.55 — «Кема уч соат туради». Бадиий фильм. 21.10 — Кескин танқид остида. **Душанба.** 21.30 — Время. 22.00 — Қайта қуриш прожектори. 22.10 — «Вазиятга қараб иш тутаман». Бадиий фильм.

16 март, чоршанба

МТ-I. 7.00 — «120 минут». 9.05 — «Шерлок Холмс ва доктор Ватсоннинг саргузаштлари. XX аср бошланади». Бадиий фильм, 1 ва 2-сериялар. 11.35 ва 16.00 — Янгиликлар. 16.15 — Қайта қуриш прожектори. 16.25 — Ҳужжатли фильмлар. 17.05 — Салом, музика! 17.50 — Фан: назария, тажриба, практика. 18.20 — Фидойи шахслар. 19.05 — Дунё воқеалари. 19.25 — Мультфильм. 19.35 — Объектив шароит. Фильм-спектакль. 21.30 — Время. 22.05 — Қайта қуриш прожектори. 22.15 — Табиат билан ҳамжиҳатликда. 22.35 — Футбол. Кубок эгалари кубоги. 1/4 финал. «Динамо» (Мн) — «Мехелен» (Бельгия). Танаффусда — Дунё воқеалари. 00.25 — Сан-Ремодаги италиян қўшиқлари фестивалида.

МТ-II. 15.15 — «Виждон». Бадиий фильм, 3-серия. 18.30 — Янгиликлар. 18.40 — Ҳужжатли фильм. 19.00 — Замондошларимиз музикалари. 20.00 — Ҳамма учун ва ҳар бир киши учун. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.45 — Москва — Манчестер телекўприги. 21.30 — Время. 22.05 — Қайта қуриш прожектори. 22.15 — Чет эл фильмлари экрани. «Кралевога борадиган поезд». 23.35 — Янгиликлар.

ЎзТВ-I. 7.00 — «Ассалому алайкум». 16.45 — Юлдузча. 18.00 — Ўқитувчи экрани. 18.30 — Мультфильм. 19.00 — Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси олдидан. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ижод саҳифалари. Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Тожикистон ССР халқ артисти Жўрабек Набиев куйлайди. 21.30 — Время. 22.05 — Қайта қуриш прожектори. 22.15 — «Уйланиш». Бадиий фильм.

ЎзТВ-II. 19.35 — Ҳужжатли фильм. 20.30 — Совет Армияси жангчилари учун. **Душанба.** 21.30 — Время. 22.05 — Қайта қуриш прожектори. 22.15 — «Хотирот». Аркадий Райкин.

17 март, пайшанба

МТ-I. 7.00 — «120 минут». 9.05 — Футбол. «Динамо» (Мн) — «Мехелен» (Бельгия). 11.00 — Ҳайвонот оламида. 12.00 ва 16.00 — Янгиликлар. 16.15 — Қайта қуриш прожектори. 16.25 — Фан ва меҳнат иттифоқи. 16.45 — «Мэнго» коряк миллий рақс ансамблининг концерти. 17.20 — «Телеэко» журнали. 18.00 — Музикали хазина. 18.50 — ... 16 ёшгача ва ундан катталар. 19.40 — РСДРП I съездининг 90 йиллигига. 20.10 — Дунё воқеалари. 20.30 — Халқ куйлари Бутунроссия декадаси. 21.30 — Время. 22.05 — Қайта қуриш прожектори. 22.15 — Декаданинг давоми. 23.25 — Дунё воқеалари.

МТ-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Илмий-оммабоп фильм. 9.35 — Умумий биология. 10.05 — Испан тили. 11.05 — СПТУ ўқувчиларига. 11.35 — Оила турмуши этикаси ва психологияси. 12.05 — Испан тили. 13.05 — «Кралевога борадиган поезд». Бадиий фильм. 14.20 — Ҳужжатли фильм. 14.55 — Янгиликлар. 15.05 — «Виждон». Бадиий фильм 4-серия. 18.35 — Янгиликлар. 18.45 — Қишлоқ янгиликлари. 19.45 — Халқ куйлари Бутунроссия декадаси. 20.00 — Ритмик гимнастика. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.45 — Рига-Глазго телекўприги. 21.30 — Время. 22.05 — Қайта қуриш прожектори. 22.15 — Ҳужжатли фильмлар. 23.20 — Янгиликлар.

ЎзТВ-I. 7.00 — «Ассалому алайкум». 16.45 — Болалар учун фильм. 18.05 — Мультфильм. 18.15 — Ёшлик. 19.00 — Кўзилатиш кампанияси — чорвадорлар учун масъулиятли давр. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ёзувчи ва замон. 20.20— Телефильм. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Музикали программа. 21.30 — Время. 22.05 — Қайта қуриш прожектори. 22.15 — «Грета вилласининг сири». Бадиий фильм.

ЎзТВ-II. 19.40 — «Кўксерик». Бадиий фильм. 21.10 — Енгиндан эҳтиёт бўлинг! **Фрунзе.** 21.30 — Время. 22.05 — Қайта қуриш прожектори. 22.15 — «222-рейс». Бадиий фильм. 1-серия.

18 март, жума

МТ-I. 7.00 — «120 минут». 9.05 — А. Борин. «Объектив шароит». Фильм-спектакль. 11.00 — Фидойи шахслар 11.45 ва 16.00 — Янгиликлар. 16.10 — Қайта қуриш прожектори. 16.20 — Тажриба, муаммолар, мулоҳазалар. 17.00— Нега ва нима учун? 17.30 — Украина телевидениесининг программаси. 18.25 — Мультфильмлар. 18.55 — Москва области қишлоқ пудрати вакиллари — меҳмонимиз. 20.25 — Дунё воқеалари. 20.45 — Британия билан учрашувлар. 21.30 — Время. 22.00 — Қайта қуриш прожектори. 22.10 — Детектив ўйини. 22.45 — Хотиралар билан яшашимизга ҳали эрта. 23.30 — Нигоҳ.

МТ-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Илмий-оммабоп фильм. 9.35 — Музика. 10.05 — Инглиз тили. 11.05 — Тарих. 11.35 — География. 12.05 — Инглиз тили. 13.05 — Ҳужжатли фильмлар. 13.40 — Ёшлигимиз қўшиқлари. Фильм-концерт. 14.10 — Табиат билан ҳамжиҳатликда. 14.40 — Янгиликлар. 14.50 — «Виждон». Бадиий фильм. 5-серия. 18.30 — Янгиликлар. 18.40 — Ҳужжатли фильм. 19.00 — Саёҳатчилар клуби. 20.00 — Дўстимнинг адреси. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.45 — Ҳужжатли фильм. 20.55 — Очиқ рояль. 21.30 — Время. 22.00 — Қайта қуриш прожектори. 22.10 — Совет Армияси Марказий уйида шеърият кечаси. 23.15 — Янгиликлар.

ЎзТВ-I. 7.00 — «Ассалому алайкум». 16.45 — Физика. 17.15 — Телефильм. 17.30 — Эстетика асослари. 18.05 —Кинолавҳа. 18.10 — Париж Коммунаси кунига. 18.25 — Санъатдаги умр. 19.20 — Комсомол прожектори. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Қайта қуриш муаммолари ва изланишлар. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Лирик концерт. 21.30 — Время. 22.00 — Қайта қуриш прожектори. 22.10 — Оламга саёҳат. 23.10 — Бугун оламда нима гап?

ЎзТВ-II. 19.40 — Совет Иттифоқи бўйлаб. 20.20 — «Стратион қизи». Бадиий фильм. **Фрунзе.** 21.30 — Время. 22.00 — Қайта қуриш прожектори. 22.15 — «222-рейс». Бадиий фильм, 2-серия.

19 март, шанба

МТ-I. 7.00 — «120 минут». 9.05 — Асрлар садоси. 9.30— Нега ва нима учун? 10.00 — Ҳужжатли фильм. 10.55 — Халқ куйлари Бутунроссия декадаси. 11.20 — Социализм мамлакатларида. 11.50 — «Сибирлик аёл». Бадиий фильм, 1 ва 2-сериялар. 14.00 — Чернобиль сабоқлари. 15.30 — Музейда музика. 16.05 — Дунё воқеалари. 16.25 — Ҳамма учун ва ҳар бир киши учун. 16.55— Мўъжизасиз-мўъжизалар. 17.55 — Мультфильм. 18.10 — Халқаро ҳаёт редакцияси таништиради. 19.10 — «Биз — сизнинг фарзандларингизмиз». Бадиий фильм, 1 ва 2-сериялар. 21.30 — Время. 22.00 — Қайта қуриш прожектори. 22.10 — Шанба оқшомида. 00.10 — Янгиликлар.

МТ-II. 8.30 — Гимнастика. 8.45 — Студия таништиради. 9.30 — Э. Межелайтиснинг шеърий вернисажи. 10.30 — Здоровье. 11.20 — Ҳайвонот оламида. 12.20 — Компьютер билан диалог. 13.10 — Фалсафий суҳбатлар. 13.55 — Инсон. Ер. Коинот. 14.55 — Ҳужжатли фильм. 15.15 — Музика эфирда. 17.20 — «Жанубдан йўлга чиққан арава». Бадиий фильм. 18.45 — Шанба — ота-оналар куни. 20.20 — Фан ва техника. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.45 — Халқ куйлари Бутунроссия декадаси. 21.30 — Время. 22.00 — Қайта қуриш прожектори. 22.10 —Теннис. СССР чемпионати. 22.55— Портрет вариациялари билан. 23.35 — Янгиликлар. 23.40 — — Футбол. «Жальгирис» — «Динамо» (М.).

ЎзТВ-I. 7.00 — «Ассалому алайкум». 8.30 — Ҳужжатли фильм. 9.05 — «Шум бола». Бадиий фильм. 10.40 — Туркистон АССР ва Туркистон Компартиясининг 70 йиллигига. 11.10 — И. Турсунов. «Пахтамиз оппоқ эди». Спектакль. 12.40 — Дала ҳовли юмушлари. 13.10 — Ёшлик. 13.40 — Оналар мактаби. 14.10 — «Иқбол». 18.00 — Ўсмирлар учун кўрсатув. 18.45 — Футбол чорраҳаларида. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Тил — маданият кўзгуси. 20.20 — Николай Подвойский. Ҳаёти саҳифалари. 20.30 — Ахборот. 20.50 — «Аёл гўзаллиги оламни безар». 21.30 — Время. 22.00 — Қайта қуриш прожектори. 22.10 — «Аёл гўзаллиги оламни безар» (давоми).

ЎзТВ-II. Душанба. 18.00 — Реклама. 18.10 — Мен яшаётган олам. 18.50 — Жаҳон бир ҳафта ичида. 19.00 — Новости. 19.20 — Наврўз — баҳор байрами. 20.00 — Ахбор. 20.20 — Санъат усталарининг концерти. 21.30 — Время. 22.00 — Қайта қуриш прожектори. 22.10 Убайдулло Ражабов кечага таклиф этади.

20 март, якшанба

МТ-I. 8.15 — Янгиликлар. 8.30 — Ритмик гимнастика. 9.15 — Спортлото. 9.25 — Будильник. 9.55 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан! 10.55 — Тонгги почта. 11.25 — Здоровье. 12.10 — Музикали киоск. 12.40 — Қишлоқ янгиликлари. 13.40 — Илмий-оммабоп фильм. 14.30 — Қайта қуриш ва маданият. 15.30 — Эртак ҳузурида меҳмонда. 17.00 — Вашингтон, 1987 йилнинг декабри. Ҳужжатли фильм. 18.05 —Халқ куйлари Бутунроссия декадаси. 18.25 — Халқаро панорама. 19.15 — Деразадан кўринган манзара. 19.50 — «Шундай воқеа бўлган». Бадиий фильм. 21.30 — Время. 22.05 — «Блюхер Блюхер ҳақида». 22.55 — Сан-Ремодаги италиян қўшиқлари фестивалида. 23.55 — Янгиликлар.

МТ-II. 8.30 — Зарядкага сафланинг! 8.45 — Совет поэзияси. М. Светлов. 9.40 — «Горизонт». 10.40 — Портретлар. 11.45 — Иқтисодий билимлар асослари. 12.15 — Оламга саёҳат. 13.20 — Мактаб: қайта қуриш муаммолари. 13.50 — Илмий-оммабоп фильм. 14.10 — Мамлакат театрлари намойиш этади. 16.10— Ҳужжатли фильм. 17.00 — Рус романси. 18.00— Икки карра икки. 18.20 —Ҳужжатли фильм. 19.20 —Мультфильмлар. 19.50 — Музикали портрет. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.45 — Тўпли хоккей. СССР кубоги. 21.30 — Время. 22.05 — «Чўққилар зийрак». Бадиий фильм. 23.30 — Теннис. СССР чемпионати. 00.15 — Янгиликлар.

ЎзТВ-I. 8.00 — «Ассалому алайкум». 9.30 — Телефильм. 10.00 — Биргаликда куйлаймиз. 10.20 — Сиз севган қаҳрамонлар. 11.20 — Гулдастани кимга ҳадя этайлик? 12.50 — Шахмат мактаби. 13.20 — Буни ҳамма билиши ва уддалаши керак. 13.50 — Қувноқ стартлар. 14.50 — Адабий театр. 15.25 — Реклама. 18.05 — Мультфильмлар. 18.35 — Санъат ғунчалари. 19.05 — Телефильм. 19.30 — Ахборот. 19.50 —Ералаш. 20.00 — Бугун —Уй-жой-коммунал хўжалиги ва аҳолига маиший хизмат кўрсатиш ходимлари куни. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Давлат «Шодлик» ашула ва рақс ансамблининг концерти. 21.30— Время. 22.05 — «Кўпик». Кинокомедия.

ЎзТВ-II. Фрунзе. 15.10 — Мультфильм. 15.30 — Бугун— Уй-жой-коммунал хўжалиги ва аҳолига маиший хизмат кўрсатиш ходимлари куни. 16.15— Қирғизистон давлат филармонияси солисти Қ. Қулматов. 16.45 — Новинки киноклуби. 18.25 — Халқаро панорама. 19.15 — Дўстлик — бойлигимиз. 19.50 — Телефильм. 20.00 — Эстрада концерти. 20.30 — Қиличбозлик. СССР кубоги. 21.30 — Время. 22.05 — «Мана менинг қишлоғим». Кинокомедия.

Р. — 08596. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. А. — 60. ИНДЕКС 64583. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12